

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja - 2017. november XXVIII. évf. 11. szám - 390 Ft

LÁNCTALPCSÖRGÉS, ÁGYÚDÖRGÉS

977086569300617011

28
 NÉMET ÉS MAGYAR
 KATONÁK SZÁMÁRA
 RENDEZTEK HÁROMHETES
 LOGISZTIKAI GYAKORLATOT
 HAZÁNKBAN.
 A SAFETY TRANSPORT 2017
 CÉLJA EGYEBEK MELLETT
 AZ VOLT, HOGY
 A RÉSZTVEVŐK
 FELKÉSZÜLJENEK
 A MISSIÓS TERÜLETEN
 TÖRTÉNŐ KÖZÖS
 FELADAT-VÉGREHAJTÁSRA.

SEREGSZEMLE

Safety Transport 2017

SZÖVETSÉGESI KONVOJBAN

MI A TENDŐ AKKOR, HA EGY TÖBBNEMZETI KONVOJT VÁRATLAN TÁMADÁS ÉRÍ TÖBBEK KÖZÖTT ERRE IS FELKÉSZÜLTÉK A NÉMET ÉS A MAGYAR KATONÁK A HÁROMHETES, SAFETY TRANSPORT 2017 ELNEVEZÉSŰ LOGISZTIKAI GYAKORLATON

A több százfős csapat tartotta a Safety Transport 2017 logisztikai gyakorlatot hazánkban. A gyakorlat célja az egységek közötti együttműködés, a logisztikai feladatok megoldása, valamint a katonák felkészítése a missziós területen történő közös feladatok végrehajtására. A gyakorlat során a magyar és a német katonák együttesen végezték a feladatokat, amelyek között szerepelt a szállítókocszók vezényelése, a terep felmérése, a kommunikáció fenntartása és a csapatok közötti együttműködés erősítése. A gyakorlatot a Magyar Honvédség és a Német Honvédség közös szervezésében tartották meg.

MAGYAR HONVÉD

SEREGSZEMLE

Alfanzasztáson készülnek

MAGAS HÉGYEK KÖZÖTT

Az afganisztáni küldetésre készülve magashegyi harcászati repülőképzésen vettek részt a szállítóhelikopteresek.

SEREGSZEMLE

Harcokozók éleslövészeti

LÁNCTALPCSÖRGÉS ÁGYDÖRGÉS

A szomódi lőtér ismét láncaltalpcsőrgéstől és ágyúdörgéstől volt hangos: éleslövészeti gyakorlatot tartottak a tatai harcokozások.

SEREGSZEMLE

Két hét alatt 1023 kilométer

EMLEKFUTÁS A HŐSÖKÉRT

A caporettói áttörés századik évfordulója alkalmából rendezett emlékfutás indulói 1023 kilométert teljesítettek.

24 Az afganisztáni küldetésre készülve magashegyi harcászati repülőképzésen vettek részt a szállítóhelikopteresek.

30 A szomódi lőtér ismét láncaltalpcsőrgéstől és ágyúdörgéstől volt hangos: éleslövészeti gyakorlatot tartottak a tatai harcokozások.

40 A caporettói áttörés századik évfordulója alkalmából rendezett emlékfutás indulói 1023 kilométert teljesítettek.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2017. DECEMBER 15-ÉN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

NAGYVILÁG

Merre tovább?	4
Radar	12
Missziós hírek	14

SEREGSZEMLE

Életmentő szimuláció	16
Októberben történt	20
Magas hegyek között	24
Szövetségi konvojban	28
Lánctalpcsörgés, ágyúdörgés	30
Tanulva tanítani	34
A V4 összeköt	37

HÁTORSZÁG

Testvéri szolgálat	38
Emlékfutás a hősökért	40
Gazdag életút	44
Tudáskonzentráció	46
Virtuális csatatér	48
Sáracsata	52
Kinyílt a laktanyakapu	58
Szakmai alapon	60
Közérdekű	62

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXVIII. évfolyam 2017. 11. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti
és Kommunikációs Szolgáltató
Közhasznú Nonprofit
Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Benkóczy Zoltán
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315,
HM: 27-913 fax: 459-5351
E-mail: magyarhonved@armedia.hu
facebook.com/MagyarHonved

Főszerkesztő:

Feith László

Főmunkatárs:

Szabó Béla

Szerkesztő – újságíró:

Trautmann Balázs

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

Olvasószerkesztő:

Győri László

Korrektor – hírszerkesztő:

Sinka István

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek: Dévényi Veronika,
Rácz Tünde, Tischler Zoltán, Tóth László

E havi magazinunkat

Feith László szerkesztette

Borítófotó: Mónos Gábor

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség
(European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta
Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII.,
Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi
postán, kézbesítőknél, e-mailben:
hirlapelofizetes@posta.hu,
faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

52 Az első világháború egyik legnagyobb csatájában, Ypernnél a sár volt az igazi ellensége a támadó brit erőknek.

Amerikai haderőfejlesztés

MERRE TOVÁBB?

AZ AMERIKAI HADERŐT A TÖBB MINT TÍZ ÉVEN ÁT IRAKBAN ÉS AFGANISZTÁNBAN LEBONYOLÍTOTT MŰVELETEK EGYRE INKÁBB EGY GIGANTIKUS TERRORISTAELLENES ALAKULATTÁ FORMÁLTÁK ÁT. EKÖZBEN ELHANYAGOLTÁK A HAGYOMÁNYOS KÉPESSÉGEKET, AMELYEK VISSZAÁLLÍTÁSÁN, FEJLESZTÉSÉN MOST NAGY ERŐKKEL DOLGOZIK A PENTAGON.

A hagyományos, a hibrid, illetve a felkelő- és terroristaellenes műveletek miatt is szükség van a fejlesztésekre az Egyesült Államok haderejénél.

Az „Army big 5” oszlopos tagja, az Abrams harckocsi.

Az iraki és az afganisztáni háború terheit legfőképp a szárazföldi haderő viselte.

Bár még mindig az Amerikai Egyesült Államok rendelkezik a világon a legfejlettebb és legerősebb haderővel, ám az – a létszámcsökkentés és a költségvetési megszorítások korában – komoly kihívásokkal néz szembe. Ennek egyik oka, hogy éveken át a felkelő- és terroristaellenes műveletek, valamint a békefenntartás élvezett prioritást,

ezért elhanyagolták a hagyományos képességek fejlesztését – mutat rá „Az amerikai haderőfejlesztés és az amerikai haderő a 21. század első évtizedeiben” című elemzésében Kiss Roland biztonságpolitikai szakértő, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi Doktori Iskolájának doktorandusza. A kiképzés ugyanígy az iraki és az afganisztáni harcok

igényeire koncentrált. Ráadásul a hidegháborús és öbölháborús győzelmet követően 20 éven keresztül nem volt érdemi hagyományos kihívója az amerikai haderőnek. Ám a világ közben nem állt meg: amíg az amerikaiak Irakban, illetve Afganisztánban voltak lekötve, és a haderejüket gigantikus terroristaellenes alakulattá formálták át, addig visszatért a régi ellenfél, Oroszország, s megjelent egy új, Kína. Ez a két állam jelentős erőforrásokkal rendelkezik, és aktívan modernizálja fegyveres erőit.

AGGASZTÓ HIÁNYOK

Kiss Roland úgy fogalmaz: az amerikai haderő azt már korábban is bizonyította, hogy képes megbirkózni egyszerre többféle kihívással, ha azok időben nem húzódnak el, hiszen ebben az esetben jelentős számú ka-

tona is szükséges, akiknek a rotációja nem megoldott. Többek között ez vezetett oda, hogy az iraki és az afganisztáni kiküldetések időtartama egy-egy váltás számára hat hónapról végül több mint egy évre növekedett. Ugyanakkor az amerikai haderőnek azzal is szembe kell néznie, hogy a fiatalok többsége számára a katonai pálya nem feltétlenül vonzó, ráadásul a Pentagon jelentése szerint a seregbe jelentkezők közel háromnegyede alkalmatlan a szolgálatra.

Az élőrőhiány, a folyamatos költségcsökkentés, illetve a gazdasági szektorok szívóhatása meg is látszik. A hadsereg jelenlegi 58 dandárjából csak három van teljesen feltöltve, felszerelve és áll azonnali bevetésre készen, a többinek legalább 30 nap szükséges a teljes készenlét elérésére. A haditengerészet repülőinek 53 százaléka alkalmatlan az azonnali

bevetésre vagy repülőfeladatok végrehajtására, a légierőnél 723 pilóta hiányzik a rendszerből, míg a tengerészgyalogságnak további 3000 ember kellene.

Eközben a katonai és a politikai vezetés között fellángolt a vita a haderő valós helyzetéről és arról, hogy tényleg szükség van-e további forrásokra. Donald Trump elnök mindenestre megígérte, hogy pótolják a felszerelések terén tapasztalható hiányt, míg James Mattis védelmi miniszter fő prioritásként a készenlét fokozását, a hiányok pótlását, továbbá egy nagyobb és több képességgel rendelkező összhaderőnemi erő felépítését nevezte meg. A Trump-adminisztrációnak nagy tervei vannak, például a haditengerészet számára 350 hajót biztosítana, míg a hadsereg létszáma ismét elérné a 490 ezer főt. Ehhez azonban mini-

elemző, majd hozzáteszi: az amerikaiak várhatóan megoldják ezt a problémát, hiszen most is élvonalbeli erő áll a rendelkezésükre, csupán át kell alakítani és megtenni a szükséges fejlesztéseket, illetve diverzifikálni a képességeket.

A FEJLESZTÉS NYERTESEI

A korábbi fejlesztések mértékét tekintve a hadsereg (Army) és a tengerészgyalogság (USMC) tekinthető nyertesnek, bár az iraki és az afganisztáni háború terheit is döntően ez a két haderőnem viselte. A korábbi követelmény az volt a hadsereggel szemben, hogy legyen képes egy időben két háborút megvívni. Ezt mostanra megváltoztatták, és az új elvek szerint több kontinensen kell jelen lenniük kis létszámú erőkkel.

A 2014-es védelmi felülvizsgálat szerint 2019-re az aktív erő létszáma 440–450 ezerre, a nemzeti gárdáé 335 ezerre, míg a tartalékerőé 195 ezerre csökkenne, ami összességében több mint 150 ezer fő mínuszt jelent. Ám az előző elnök, Barack

A USS SEAWOLF nukleáris vadász-tengeralattjáró.

Az Aegis légvédelmi rendszerrel felszerelt USS CURTIS WILBUR romboló.

Obama 2017 januárjában, vagyis még a távozása előtt rendelettel korlátozta a további csökkentést, amely így 476 ezer főnél megállt.

A hadsereg haditechnikai eszközeinek gerincét még mindig az „Army big 5”, vagyis az Abrams harckocsi, a Bradley gyalogsági harcjármű, az UH-60 Black Hawk többfeladatú helikopter, az AH-64 Apache harci helikopter és a Patriot légvédelmi rakéta alkotja. Kiss Roland szerint a közeljövőben nem várható, hogy megjelennek a váltótípusok, mivel az iraki és az afganisztáni háború során rengeteg fejlesztési pénzt kapott a hadsereg, ezért most csak mérsékelt mértékű összegre számíthat. Hosszú távon tehát szembe kell néznie azzal, hogy a jelenlegi eszközökkel, illetve azok modernizált változataival vívja meg a jövő csatáit.

A biztonságpolitikai szakértő hangsúlyozza: bár az elmúlt években rengeteg fejlesztésre került sor, ám ezek jelentős része hagyományos háborúkban korlátozottan alkalmazható vagy egyenesen hasznavetetlen lenne. Szemléletes példát jelentenek a különböző MRAP- (Mine Resistant Ambush Protected – aknátámadás ellen védett) járművek, amelyek rengeteg katona életét mentették meg

az improvizált robbanóeszközökkel elkövetett támadások során Irakban és Afganisztánban. Ám ezek a speciális építésű gépkocsik magasak, nehézkesek, terepjáró képességük korlátozott. A katonák egyéni felsze-

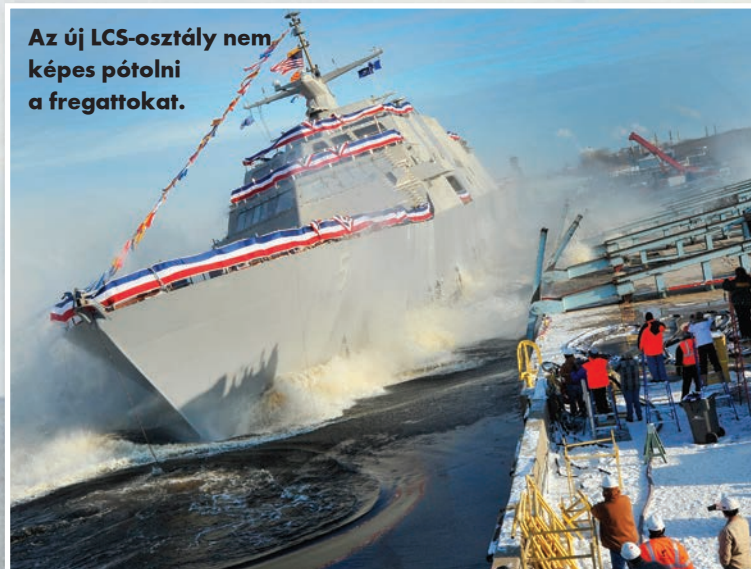
relése ugyanakkor az 1990-es évek óta valószínűleg többet fejlődött, mint az azt megelőző 40 évben.

TENGERNYI TERV

A haditengerészetnél hasonló folyamat játszódott le, mint a hadseregénél: a szovjet fenyegetés megszűnésével alapvetően csak alacsony intenzitású fenyegetésekkel számoltak, például kalózkodással (Szomália és Délkelet-Ázsia), illetve a csempészet megakadályozásával. A helyzet viszont itt is alapvetően megváltozott. Egyrésztől Oroszország visszatért nagy kihívóként a tengereken is, az igazi fejtörést azonban Kína okozza – állapítja meg a tanulmány szerzője.

A kihívásokra válaszul a haditengerészet ezek után nagyobb mértékben hangolja össze képességeit a többi haderőnemmel. Ezen felül növeli az interoperabilitást a szövetséges és a partnerországok flottáival, felkészül a part menti műveletek végrehajtására, s több feladatra átkonfigurálható egységeket állít hadrendbe. Az elretentés biztosítására új generációs hajókat és repülőket szereznek be, fejlett rendszereket alkalmaznak, növelik a csapásmérő, illetve a tengeralattjárók elleni képességeket. A tengereken végrehajtandó biztonsági feladatokhoz fejlesztik a megfigyelőképességet, egyben erősítik az együttműködést a partnerszervezetekkel.

A szakértő megjegyzi: a legfontosabb fejlesztések között van az F-35C típusú repülőgépek beszerzése, illetve az SSBN (X) program, amely a ballisztikusrakéta-hordozó tengeralattjárók leváltását célozza. Emellett a rombolók hadviselési képességeinek fejlesztése ismét előtérbe került.

Az új LCS-osztály nem képes pótolni a fregattokat.

A jelenlegi tíz, Nimitz-osztályú repülőgép-hordozó utódjának számják a Gerald R. Ford-osztályt; ennek első hajóján 75 gépes repülőezredet terveznek telepíteni, ráadásul alkalmas lesz UAV-k kiszolgálására is. A nagyfokú automatizáltságnak köszönhetően 25 százalékkal emelkedhet a napi repülőbevetések száma. A régebbi helikopter-hordozókat az America-osztály 11 egységével váltják le; ezek alkalmasak MV-22 billenőrotoros és F-35B típusú repülőgépek kiszolgálására is, az 1059 fős legénységen felül 1687 tengerészgyalogost vehetnek a fedélzetükre. Az America-osztály harmadik tagjától kezdve ismét lesz a hajón dokkfedélzet, ahonnan a kétéltű járművek indulhatnak bevetésre, mivel az erőszkos partraszálló képesség időközben ismét felértékelődött.

A mostani tervek szerint a 2012-ben prognosztizált 88 cirkálóval és rombolóval szemben minimum százra lenne szükség a jövőben, hogy ellássák a kísérő és a szárazföldi csapásmérő feladatokat is. Jelenleg összesen 72 Arleigh Burke-osztályú romboló szolgálatba állítását tervezik, míg a Ticonderoga-osztály 11 legfiatalabb hajójának további modernizációja várható. A 14 Ohio-osztályú ballisztikusrakéta-hordozó tengeralattjárót 12 Columbia-osztályú egység váltja, a kiöregedő Los Angeles-osztály helyébe pedig a Virginia-osztályú, atommeghajtású vadász-tengeralattjárók lépnek; ez utóbbiból harmincat terveznek szolgálatba állítani. A haditengerészet 260 darab F-35C típusú, nehezen felderíthető vadászbombázó rendszeresítését szorgalmazza, s érkezne 68 darab MQ-4C pilóta nélküli repülő-

gép (UAV) is, emellett az F/A-18E/F Super Hornettel még legalább 2035-ig számolnak. A jelenlegi P-3-asokat 106 darab P-8A tengeri járőr/tengeralattjáró-vadászsal kívánják leváltani – taglalja az elemzés.

A LEVEGŐ URAI

A légierő három fő fejlesztési programja jelenleg az F-35 vadászbombázó, a B-21 bombázó, valamint a KC-46A tankergép.

Az F-35A-k az F-16-osok helyébe lépnének; az új típusból 2038-ig összesen 1763-at akarnak vásárolni. A B-21-essel a B-1B-t, a B-52-est, illetve hosszú távon a B-2-est tervezik leváltani. Egy olyan gépet akarnak, amely még a legfejlettebb, legerősebb légvédelmen is képes áttörni, és mélyen az ellenséges területen csapást mérni. Várhatóan a 2020-as évek közepén érkeznek meg a típus első példányai az alakulatokhoz, s összesen 80-100 gépet állítanának szolgálatba. Az új bombázó darabárát 550 millió dollárban maximálták, s ez jelenleg tarthatónak tűnik. A KC-46A-t a már igencsak koros KC-135 tanker leváltására szánják; 179 gép beszerzését tervezik. Az U-2S felderítőgépet elvileg 2019-ben nyugdíjazják, helyét pedig várhatóan az RQ-4 Global Hawk HALE UAV veszi át – prognosztizál a biztonságpolitikai szakértő.

Az eredetileg legyártott 187 darab F-22A Raptorból csak 149 Block 30/35 változat vethető be ténylege-

sen. Ez azonban elégtelen mennyiség az orosz és a kínai „lopakodó” harci gépek számának fényében. 2016 tavaszán ezért a Kongresszus Fegyveres Erők Bizottsága költségkalkulációt kért a gyártás

újraindításáról. Elvileg 194 új Raptor készülhetne, ám ezek az előzőktől eltérnének, hiszen előállításuknál felhasználnák a legújabb technológiákat.

Az F-15C/D/E és F-16C/D gépek még rendszerben maradnak, ám e típusok körül sok a kérdőjel. Napvilágot láttak olyan hírek, hogy az F-15C/D-t vagy az F-16-ot kivonnák a hadrendből. A legújabb verzió szerint a légi nemzeti gárda 200 darab F-15-ösöt nyugdíjaznak a 2020-as években, s azokat korszerűsített F-16-osokkal pótolnák; ez utóbbiak legalább 2048-ig rendszerben maradhatnak. A nagy vesztes az A-10-es csatarepülőgép lehet – a földi erők nagy bánatára. Ezt a típust a légierő már régóta „dobni” akarja, és ez várhatóan 2021-ig meg is történik, ám a váltására, úgy néz ki, nem az F-35-öt, hanem két új gépet (OA-X és AX-2) alkalmaznak majd.

A légierő „szeme”, az RQ-4B Global Hawk.

A KC-46-os tankergép már a következő generációt képviseli.

B-2A, a „szuperlopakodó”.

F-22: újraindul a gyártásuk?

VISSZA AZ ALAPOKHOZ

Bár a tengerészgyalogságot a hadseregénél sokkal kisebb mértékben érintik a vágások, mégsem kerülük el teljesen; létszámuk várhatóan 182 ezer fő lesz. Kiss Roland szerint az

egyik probléma az, hogy mivel Irakban és Afganisztánban a haderőnem szárazföldi feladatokat látott el, ezért

a partraszálló képességet célzó kiképzés háttérbe szorult. Az „Expeditionary Force 21” című dokumentum szerint a tengerészgyalogságnak vissza kell térnie eredeti válságreakáló szerepköréhez. Az új elvek hangsúlyozzák a tengerészgyalogos expedíciós dandárok (Marine Expeditionary Brigade – MEB) – mint egy nagyjából ideális erő – szerepét. A MEB alkalmasabb lehet a felmerülő válsághelyzetek kezelésére anélkül, hogy a hagyományos konfliktusokban szükséges képességeket leépítenék.

A-10C: a légi erő mostohagyereke.

FRANCIA HERKULES

Elkészült az első, a francia légierő állományába kerülő C-130J-30 Super Hercules taktikai szállító repülőgép. A 2016. december elsején aláírt szerződés értelmében két-két meghosszabbított törzsű J-30-as és KC-130J légi utántöltő repülőgépre kerül fel a trikolor. A Herculeseket egy közös francia-német egység fogja alkalmazni az Evreux melletti repülőtérről. Az amerikai turboprop típusra nagy szükségük van a franciáknak, hiszen a már korábban megrendelt európai A400M Atlas gyártása késik, ráadásul az a típus nem alkalmas a helikopterek légi utántöltésére. Mindezekon túl, a jelenleg rendszerben tartott, korábbi generációs C-130H-k hadrafoghatósága alacsony, a kiöregedő, kisebb C-160 Transall-ok még repülőképes példányai pedig nem elégségesek a szállítási feladatok ellátására. *Lockheed Martin*

MESSEBBRE, PONTOSABBAN

Az új-zélandi védelmi erők képességeit két új, modern mesterlövész-fegyverrel erősítik. Az amerikai Barrett fegyvergyár a már jó bevált, számos hadszíntéren bizonyított, 12,7 milliméter űrméretű löszert használó, félautomata M107A1 mesterlövészpuskából negyvenet szállíthat. Emellé érkezik negyvenkettő az MRAD fegyverből, méghozzá .338 Lapua Magnum lőszerhez gyártva. A négy millió új-zélandi dollár értékű beszerzés részei még a megfelelő optikai célzórendszerek, a ballisztikai számítógépek és a hangtompítók. Az új eszközökkel a már elavultnak minősített, 7,62 milliméteres AW puskákat váltják fel. A régi fegyverrel 800, míg az újakkal 1500 méterig lehetnek pontosak a mesterlövész katonák.

Új-zélandi Védelmi Erők

HAJÓN A HAJÓ

Az amerikai haditengerészet ütközésben súlyosan megsérült USS JOHN S. MCCAIN (DDG 56) Airleigh Burke-osztályú, irányított rakétákkal felszerelt rombolóját egy másik hajó fedélzetén szállították vissza a bázisára, a japán Jokoszukába. A hosszas előkészületeket követően a speciális, kifejezetten hajószállítási feladatokra épített MV TREASURE félig alámerült, majd a szállításhoz a hajócsavarjaitól megfosztott, sérült rombolót a megfelelő helyzetben rögzítették. Az MV TREASURE ezután normál helyzetbe emelkedett vissza és megkezdte a hosszú utazást Szingapúrból Jokoszukába. Ott a USS JOHN S. MCCAIN teljes kárfelmérésére, majd javítására is sor kerülhet.

Naval Sea Systems Command

KATONAI SEGÉLY SZERBIÁNAK

Szergej Sojgu orosz védelmi miniszter október 20-án adta át ünnepélyes keretek között a szerb légierő hat, újonnan hadrendbe álló MiG-29-es vadászgépét. A használt, de felújított gépeket Szerbia katonai segélyként kapta meg, csak a nagyjavításuk költségeit, becslések szerint 200 millió eurót kellett kifizetniük. A légi úton leszállított MiG-ek közül egy MiG-29A (9.12A) és három MiG-29Sz (9.13) együléses vadászgép, továbbá két MiG-29UB (9.51) kétüléses kiképző repülőgép viselheti a szerb felségjelzést. A tervek szerint a gépek 2030-ig maradhatnak hadrendben, felváltva a légirendészeti feladatokat részben ellátó MiG-21UM kiképzőgépeket.

Jane's 360

KÖDVÁGÓ LÉZEREK

Az amerikai hadsereg párás, ködös és poros időben is bevethető, nagy energiájú lézerfegyver kifejlesztésén dolgozik. Az új generációs, adaptív, azaz a környezeti változásokhoz alkalmazkodó lencserendszerrel felszerelt, járműre telepített mobil lézerfegyverek 10 éve tartó, folyamatos kutatás eredményei. A méretek miatt először a HEMTT terepjáró teherautókra telepítik a 60 kilowattos kísérleti lézerágyút. A sorozatgyártásban már a 100 kilowattos, közepes taktikai tehergépkocsikra épített rendszert fogják alkalmazni, de a tervek szerint egy 50 kilowattos fegyvert a Stryker lövészpáncélosra is felszerelhetnek majd.

Amerikai Hadsereg

TENGERI RAKÉTAVADÁSZAT

Többszörös rakétaindítással koronázták meg a Formidable Shield 2017 elnevezésű NATO-gyakorlatot. A skóciai Hebridák szigetcsoport melletti tengeren rendezett haditengerészeti erőpróba során az Aegis lég- és rakétavédelmi rendszer 4.0.3-as változatát használó amerikai hajókról több SM-2 és SM-3 Block IB TU rakétát indítottak. A célpontok között szerepeltek rövid hatótávolságú ballisztikus és cirkáló-rakéták is, amelyeket akár egy időben kellett követniük és megsemmisíteniük a hadihajóknak. Előfordult, hogy a céladatokat a spanyol királyi haditengerészet Álvaro de Bazán-osztályú fregattjától kapták meg, amely szintén az Aegis-rendszerrel felszerelve vett részt a gyakorlaton.

Lockheed Martin

VÁLTÁS A KFOR ►
VEZETÉSÉBEN

Ismét magyar tábornok lett a KFOR-művelet parancsnokhelyettese: Csombók János dandártábornok ünnepélyes keretek között vette át a beosztást elődjétől, az osztrák Christian Riener dandártábornoktól. A KFOR-misszió parancsnokságán, a pristinai Camp Film Cityben rendezett átadás-átvételi ünnepségen Giovanni Fungo vezérőrnagy, a KFOR parancsnoka megköszönte Riener dandártábornoknak az elmúlt egy évben végzett munkáját, és elismerésül NATO-medált adományozott a távozó parancsnokhelyettesnek, majd sok sikert kívánva a beiktatott magyar tábornoknak, szimbolikusan átadta neki a NATO-zászlót. Csombók János dandártábornok – Korom Ferenc vezérőrnagy után – a második magyar tábornok, aki ebben a magas beosztásban szolgál a KFOR-misszióban.

Kép és szöveg: Jánosi Eszter hadnagy

MAGYAR ►
SEGÍTSÉGGEL

Közös kiképzésen vettek részt a lengyel és a magyar katonák Koszovóban, a Novo Seló-i táborban. A magyar békefenntartókból álló KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj az egyik legjobban felkészült alegység Koszovóban, ezért a KFOR parancsnoka őket jelölte ki, hogy a műveleti területen történő együttes alkalmazás érdekében közös képzéseket hajtsanak végre más nemzetek katonáival. A felkészítés-sorozatot a lengyel századdal kezdték, de a tréningen megfigyelőként olasz békefenntartók is részt vettek. A közös felkészülés és a különböző feladatok megismerése után „bevetéseken”, azaz a tömegkezelési és a tűziszony-leküzdelési gyakorlatok során mélyítették tovább a lengyel–magyar katonabarátságot a két nemzet fiai.

Kép és szöveg: Jánosi Eszter hadnagy

NATO- ►
BEOSZTÁSBAN

Egy évig NATO-beosztásban szolgál Koszovóban dr. Vekerdi Zoltán orvos ezredes, az MH Egészségügyi Központ Védelem-egészségügyi Igazgatóságának alárendeltségében működő Védelem-egészségügyi Intézet vezetője. Feladata a koszovói békefenntartó misszióban tevékenykedő katonák egészségügyi ellátó rendszerében várható átalakítás koordinálása, szakmai mentorálása lesz. A magyar szakember rutinos „missziós” számítt: a jelenlegi lesz a kilencedik külszolgálat. Korábban dolgozott már Koszovóban – 2016-ban az MH KFOR Kontingens vezető orvosa volt –, de több alkalommal járt Afganisztánban és a Sínai-félszigeten, illetve Irakban, Cipruson és a Közép-afrikai Köztársaságban is szolgált. Négy évig pedig Brüsszelben, a NATO Nemzetközi Katonai Törzs állományában tevékenykedett.

Szűcs László; fotó: Dévényi Veronika

A bosznia-hercegovinai fegyveres erőkkel közös komplex kiképzésen vettek részt az MH EUFOR Kontingens 21. váltásának katonái a Tuzla melletti „Eagle Base” nevű laktanyában. A felkészülésen az EUFOR erőt a magyar kontingens lövészsorozatának 1. szakasza, a boszniai fegyveres erőket az 5. lövészdandár két lövészsorozatának képviselte. A foglalkozások során az őrzés-védelmi feladatokat, a beépített területen folytatott műveleteket, valamint az ellenőrző-áteresztő pontok működtetését sajátították el a résztvevők, majd a két nemzet katonái komplex harcászati gyakorlaton adtak számot tudásukról. A kiképzési rendezvényre ellátogatott Anton Waldner vezérőrnagy, az EUFOR parancsnoka, valamint Michael Lippert alezredes, a többnemzeti zászlóalj parancsnoka is, és elismeréssel szóltak a látottakról.

Kép és szöveg: MH EUFOR Kontingens

◀ KOMPLEX KIKÉPZÉS

Az EUFOR által vezetett, három helyszínen végrehajtott Quick Response 2017 elnevezésű nemzetközi gyakorlaton a helyi belbiztonsági és fegyveres erőkkel együtt a Bosznia-Hercegovinában állomásozó magyar és török századok, az Egyesült Királyság gyorsreagálású tartalék százada, valamint a Koszovóban szolgáló KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj alegységei is feladatot kaptak. Az erőpróba megnyitóján megjelent Anton Waldner vezérőrnagyot, az EUFOR parancsnokát, Marina Pendeš-t, Bosznia-Hercegovina védelmi miniszterét, illetve Dragan Mektić belbiztonsági minisztert Szpisják József dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke, a gyakorlat igazgatója tájékoztatta a békeműveleti feladatokról és célkitűzésekről.

Nagyné Iglódi Márta alezredes; fotó: euforbih.org

◀ NEMZETKÖZI GYAKORLAT

Kaposváron, az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezrednél rendezték meg az MH Nemzeti Támogató Elem – Afganisztán (MH NTE) 16. váltásának kibocsátó ünnepségét. Az új kontingens állománya honi készenlétét hathetes intenzív felkészítést követően érte el. Az ünnepi rendezvényen Huszár János altábornagy – az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka – üdvözlétét Szikszai László alezredes, a kaposvári alakulat parancsnokhelyettese tolmácsolta a kiutazó katonáknak, akik az új váltás parancsnoka, Domine János alezredes vezetésével ezt követően meg is kezdték a felkészülést az átcsoportosításra, a feladatok átvételére és a műveleti területen történő teljes készenlét elérésére.

Kép és szöveg: Löbl Eszter

◀ MISSZIÓBA KÉSZÜLNEK

NATO- ellenőrzésre készülnek

ÉLETMENTŐ SZIMULÁ

A SEBESÜLTEK TEREPEN TÖRTÉNŐ ELLÁTÁSÁT, A HELYSZÍNEK KIÜRÍTÉSÉT ÉS A ZÁSZLÓALJSZINTŰ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓHELY (ROLE 1) ÜZEMELTETÉSÉT GYAKOROLTÁK SZAKHARCÁSZATI FOGLALKOZÁS KERETÉBEN A BOCSKAI-DANDÁR HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONTJÁNAK KATONÁI. AZ ÉJSZAKAI FELADATOKAT – MOST ELSŐ ALKALOMMAL – ÉJJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATÁVAL HAJTOTTÁK VÉGRE.

Négynapos szakharcászati gyakorlatot tartott a jövő évi NATO CREVAL (Combat Readiness Evaluation of Land Headquarters and Units) ellenőrzésre történő felkészülés jegyében az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 62. lövészzászlóaljának egészségügyi szakállománya a dóci gyakorlótéren. A szövetségi műveletekre felajánlott zászlóalj egészségügyi központja biztosító elemeként kell megfelelniük a NATO elvárásainak.

– Az egészségügyi központ állományának továbbképzése napi szinten folyamatosan és rutinszerűen történik. Az előttünk álló ellenőrzés követelményeinek teljesítéséhez azonban célirányos oktatás, valamint az elméletben elsajátított ismeretek begyakorlása is szükséges. Ennek során arra készítettük fel az állomány tagjait, hogy vészhelyzetek alkalmával, műveleti területen is képesek legyenek a sérültek ellátására, készség szinten sajátítsák el a rendelkezésükre álló eszközök használatát. A kiképzés minél eredményesebb végrehajtása érdekében munkánkat az első foglalkozásoktól kezdve instruktorként segítették az Országos Mentőszolgálat szegedi mentőállomásának sokéves, aktív sürgősségi ellátási tapasztalattal és nemzetközi vizsgákkal rendelkező mentőorvosai, mentőtisztjei, illetve a Szegedi Tudományegyetem Szent-

Györgyi Albert Klinikai Központ sürgősségi betegellátó önálló osztályának szakemberei. A gyakorlat szituációit is ők tervezték meg, így aztán a végrehajtó állományhoz semmilyen információ nem szivárgott ki a várható feladatokról, kizárólag a helyszíneken tapasztaltakra voltak kénytelenek hagyatkozni. A dóci gyakorlaton az instruktorkok mindvégig követték az egészségügyi katonák tevékenységét, az úgynevezett sérültkiürítés folyamatát, a ROLE 1-ben történt ellátás befejezését követően pedig kívülállóként, és nagyon kritikusan értékelték a feladatok végrehajtását – foglalta össze az elmúlt hónapokban történeteket dr. Pusztai Erzsébet alezredes, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár egészségügyi központjának parancsnoka.

A NATO-ellenőrzésre történő felkészülés október második hetében a dóci gyakorlótéren, négynapos egészségügyi szakharcászati foglalkozással, a laktanyában elsajátított ismeretek terepen történő alkalmazásával folytatódott. Ezen a NATO-felajánlásban részt vevő hódmezővásárhelyi zászlóalj egészségügyi központjának teljes személyi állománya részt vett, minden technikai eszközüket alkalmazták.

– Telepítettük és üzemeltettük a ROLE 1 szintű ellátóhelyet, harcszerű körülmények közt imitáltuk a sebesültek helyszíni ellátását és továbbszállításukat. A katonák különböző

CIÓ

a feltételezett sérüléseiket. A szegedi mentős kollégák egyébként alaposan kitétek magukért, a szóba jöhető valamennyi sérüléstípust szinte kivétel nélkül elkészítették a számunkra. Nem csak gránátrobbanás, tűz, közlekedési baleset, lövés, magasból történt lezuhanás sebeit maszkírozták az alájátszókra, de az agyvérzéstől a szívinfarktusig a belgyógyászati kórképek széles skáláját is hűen produkálták. Ugyanakkor előfordult olyan is, hogy az instruktorok a kimenekítés előre összeállított forgatókönyvébe is beállítottak néhány, még számomra is váratlan szituációt. Az egyik balesetnél például közölték az egészségügyi katonákkal, hogy a beteg nehéz. Annyira túlsúlyos, hogy az ellátásban

fiktív harci helyzetekben keletkezett sérüléseit az instruktorok utasításai alapján az ugyancsak külsős sebimitátorok – a gyakorlaton használt szlengben: maszkmesterek – szimulálták. Kiváló munkát végeztek, a sebek és a csonkolások igencsak valóságosnak tűntek. Ennek pedig azért van jelentősége, mert a sérültek ellátásakor a vizuális inger nagy segítséget jelent a megfelelő diagnózis felállításában. Teljesen más ugyanis az a helyzet, amikor az egészségügyi ellátó-team tagjai látják a vérzést, a roncsolás mértékét, a katona sápadtságát, mint amikor csak az alájátszók mellkasára helyezett papírlapról olvashatják le

részt vevők nem tudják a sebesültszállító gépjárműbe emelni. A kimenekítést végrehajtók erre a helyzetre nem készülhettek fel, a helyszínen kellett dönteniük, hogy honnan kérhetnek gyorsan segítségül néhány markos katonát – sorolta a főorvos asszony.

A gyakorlat „sérültjei” egyébként szintén Hódmezővásárhelyről érkeztek, ami abból a szempontból is nagyon hasznos, mert így ők is képet kaptak az egészségügyiek munkájáról, láthatták az elsősegélynyújtásnak azokat a gyakorlati elemeit, amelyeket egy ilyen helyszínen alkalmazni kell. Az alájátszókat felkészítették arra is, hogy milyen tüneteket kell produkálniuk, melyik érintésre jajgassanak,

bal combcsontomon és az alkaromon keletkeztek nyílt törések. Eszméletlenül voltam, irtózatossá váltam, amikor pedig megmozdítottak jajgatnom kellett. Ráadásul sokkos állapotba kerültem és sok vért veszítettem. Szerintem egészen jól játszottam a szerepemet, pedig a való életben csak egyszer viseltem gipszet: focizás közben ráestem a kezemre.

mikor kell elájulniuk. A látottak alapján a többségük rendkívül élvezte a szerepét, néhányan még rejtett színészi képességeiket is megcsillogtatták.

A gyakorlat talán lepechesebb résztvevője Szatmári István szakaszvezető volt: egyszer hátra lőtték, kétszer pedig autó ütötte el.

– A forgatókönyv szerint gyalogos járőrszolgálatot láttam el, amikor megtámadtak minket. A lövés megsértette a gerincemet, deréktől lefelé lebénultam. Az autóbalesetknél pedig a

Berbecaru Edina szakaszvezetőt kislány korában megharapta egy kutya, a biciklijének a pedálja pedig egyszer felsértette a lábát. A hódmezővásárhelyi laktanya egészségügyi központjának egészségügyi katonája mégis a gyakorlat legrutinósabb sérültjének számít.

– Nagyon sokszor kértek már fel szimulációra. Szinte minden elképzelhető sebet viseltem már, a végtagjaim többször leszakadtak, egy alkalommal pedig horvát katonák helikopterrel a vízből is kimentettek – tudok úszni, de akkor fuldokolnom kellett. A mostani gyakorlaton egy ablak mögött álltam, amikor bedobtak a helyiségbe egy gránátot. A jobb karom leszakadt, a jobb lábszáram, a nyakam és az arcom megégett, a testembe üvegszilánkok fúródtak. Elvesztettem az eszméletemet, nem lehetett velem beszélni.

A sebimitátorok egybehangzó véleménye szerint a katonák kiválóan produkálták a rajtuk imitált sérülések tüneteit.

– A sminkeléseknél mindig figyelembe kell venni a feltételezett bal eset lefolyásának a körülményeit és a sérültet ért erőbehatásokat. Teljesen más sebzési formákat kell alkalmazni például egy frontális ütközéskor, mint az égési vagy fagyási sérülések imitálásakor, illetve egy magasból leeső személy esetén. A dóci gyakorlaton azonban jelentősen megnehezítette a munkánkat, hogy a sérülések körülményeiről mi is csak a helyszínen értesültünk. Ott kellett azonnal dönté-

A NATO szervezeti keretében az egészségügyi erőforrások, eszközök, képességek a progresszivitás szerint négy szintre tagozódnak. A ROLE 1 a zászlóalj-, míg a ROLE 2 a dandárszintű erőhöz rendelt egészségügyi ellátó létesítmény. A ROLE 3 a műveleti területen települ, ahol lehetőség nyílik a szakosított egészségügyi ellátásra, a ROLE 4 pedig az adott hadsereg honi területén lévő legmagasabb szintű egészségügyi ellátó intézménye – hazánkban az MH Egészségügyi Központ, ahol a végleges (definitív) egészségügyi ellátás folyik. A ROLE 1 települhet sátrakban, fedezékekben, kőépületekben, azonban távolságát a harcoló alegységektől úgy kell kijelölni, hogy a sérültek egy órán belül megkaphassák az életmentő, állapotstabilizáló ellátást. Feladatát elláthatja nemzeti, illetve más NATO-tagország csapataival történő együttalkalmazás során vezető nemzeti alárendeltségében is. Erőforrásainak, anyagi készleteinek biztosítása, valamint a sérültek első ellátóhelyig történő szállítása azonban minden esetben nemzeti felelősség.

nünk arról, hogy az esemény forgatókönyve alapján milyen sebek szimulációja illik a környezetbe – foglalta össze tapasztalatait Szakács Károly, aki közel húsz éve készít imitált sebeket. A szegedi mentőállomás dolgozójaként rengeteg tragédia helyszínén mentett már életet, az ott látottakkal pedig sebimitáló technikáját (sajnálatos módon) folyamatosan bővíteni kényszerül.

Nagy Zsuzsannának és Konics Daniellának viszont ilyen tapasztalataik még nincsenek, a Semmelweis-egyetem hallgatóiként még csak készülnek a mentőtiszt pályára. Az első félévben hallgatott „Bevezetés a sürgősségi ellátásba” című előadások és gyakorlati órák alapján döntöttek el, hogy bekapcsolódnak az egyetem szimulációs csoportjának munkájába. A gyakorlat szünetében a lányok néhány szakmai fogást is megosztot-

tak olvasóinkkal. Elmondták, hogy a sminkelésnél például nagyon kell figyelni a sebek széleire. A hitelesség érdekében ugyanis fontos, hogy a bőr színe és a feltett seb között ne legyen éles az átmenet. Ugyanakkor az árnyalatoknak is jelentőségük van, ezért a mélyebb seb imitációjánál sötétebb és töményebb anyagot kell használni, mint a felületi sérüléseknél. Egy-egy valóságosnak tűnő sérülés elkészítése pedig gyakran komoly előkészületeket igényel – húst, belsőségeket és műbelet is kell vásárolni a hentesnél. Ezek a segédanyagok ugyanis nélkülözhetetlenek például egy igazinak látszó nyílt hasi sérülés imitálásához.

Nyeste Zsolt, a szegedi mentőállomás vezetője évek óta segíti a Bocskai-dandár egészségügyi szakállományának felkészítését.

– Az ilyen gyakorlatok nekünk is kihívást, tanulási lehetőséget jelentenek, hiszen minden alkalommal számos olyan technikai eszközt ismerhetünk meg, amelyeket a napi munkánk során mi nem használunk; emellett a terepen történő ellátás munkakörülményei is szokatlanok számunkra. A gyakorlatokon olyan jellegű sérüléseket és rosszullet-típusokat kell évről évre imitálnunk, eljátszatnunk, kezeltnünk, amelyekkel a civil életben szinte alig találkozhatunk. Ilyenek például a lőtt-, a szúrt sebek és a robbantásos sérülések. A látottak alapján viszont instruktorként kijelenthetem, hogy a gyakorlaton részt vett egészségügyi katonákat szinte kivétel nélkül szívesen fogadnám kollégaként is a szegedi mentőállomáson.

A LEGNEMESEBB SZOLGÁLAT

A magyar társadalom büszke önökre, akik önként vállalták a legnemesebb szolgálatot – mondta dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a „Bevonulás 2017” elnevezésű gyakorlat zárónapján az MH Bakony Harckiképző Központ központi gyakorló- és löterén, a nyugat-magyarországi önkéntes területvédelmi tartalékos eskütételének alkalmából. A tárcavezető a közel kétszáznyolcvan fős állományt köszöntve hangsúlyozta, hogy a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program olyan folyamat, amelynek kiemelt szegmense a tartalékos rendszer új alapokra helyezése. Jelenleg tíz megyében folyik az önkéntes területvédelmi tartalékosok kiképzése, év végére ezer főre nő a létszámuk, jövőre pedig az ország egész területén megkezdődik a kiképzőszázadok felállítása.

Révész Béla; fotó: Dévényi Veronika

DUNAI VIKINGEK

Viking 2017 néven Budapest Főváros Védelmi Bizottsága szervezte azt a komplex védelmi igazgatási gyakorlatot, amelyet egy hajón tartottak a Duna fővárosi szakaszán. A kiképzési esemény során a különböző szervezetek szakemberei egy nemzetközi csempésbanda felszámolásában működtek együtt. A sokszereplős „akcióban” katonák is részt vettek, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár kijelölt csoportja motorcsónakokkal és hajókkal rohamozva ütött rajta a bűnözőkön, a beavatkozást pedig az MH 1. Tűzszerész- és Hadihajós Ezred DUNAÚJVÁROS nevű aknamentesítő hajója biztosította. A gyakorlatot szervező védelmi bizottság titkára, Szarka Csaba ezredes értékelése szerint a tizennégy szervezet közel háromszáz résztvevője összehangoltan dolgozott. Az eseményt több hazai és külföldi szakember is megtekintette, és szintén elismerően nyilatkoztak a látottakról.

Takács Vivien; fotó: Tóth László

BÁZISON KÍVÜL

A Stratégiai Légi Szállítási Képesség (Strategic Airlift Capability – SAC) program támogatta a Swift Response 17-2 gyakorlatot, miközben egyidejűleg végrehajtotta a 2017. évi, bázison kívüli kiképzést is. A program részeként működő Nehéz Légi Szállító Ezred (Heavy Airlift Wing) minden évben megtartja a légideszant-kiképzést az MH Pápa Bázisrepülőtértől távolabb is; ez a típusú gyakorlás bázison kívüli kiképzés (Off-Station Training – OST) néven ismert. Idén a feladatokat összehangolták a Swift Response 17-2 gyakorlattal, amelynek során a SAC-program két C-17-ese az Aviano légibázison állomásozott. A kiképzés célja személydeszantolás, valamint teherdobás végrehajtása volt nehéz eszközök platformjaival, továbbá konténert célba juttató rendszerek (Container Delivery System – CDS) dobását is végrehajtották.

Sacprogram.org; fotó: Henrik Gebhardt/HAW (archív)

SZOMSZÉDOK: HETEDSZER

Hetedik alkalommal rendezték meg a Neighbours (Szomszédok) elnevezésű nemzetközi gyakorlatot, amelyen a szerb és a magyar katonák mellett most első ízben az Ohioi Nemzeti Gárda tagjai is részt vettek. A 2009-ben aláírt kétoldalú megállapodás szerint Magyarország és Szerbia évente tart katonai csere kiképzést, amelynek résztvevői egy-egy szakasznyi erővel, közösen, egymás tapasztalataira támaszkodva dolgozzák ki és hajtják végre a műveleti eljárásokat, éles körülményeket szimuláló környezetben. Az első, 2010-es Bačka Topolan-i csere kiképzés után az idei erőpróbát ismét Szerbiában, a Belgrádhhoz közeli Pančevo városában tartották. A közös parancsnokság alá tartozó századot ENSZ béketámogató műveletekben vetették be, s a vegyes összetételű szakaszoknak minden váratlan helyzetre gyorsan és szakszerűen sikerült reagálniuk.

Kép és szöveg: Horváth Gábor hadnagy

TŰZOLTÁS SZENTENDRÉN

Háromnapos tűzvédelmi gyakorlatot tartottak az MH Altiszti Akadémián. Az évente, a Szentendrei Hivatásos Tűzoltó Parancsnoksággal közösen végrehajtott kiképzésnek idén is legfőbb célja volt a helyi tűzoltókkal történő együttműködés, illetve a tűzriadó- és kiüritési tervben foglalt ismeretek elmélyítése, a menetközben felmerült tapasztalatok elemzése, és az ebből adódó következtetések levonása. A gyakorlat során az első napon a ruházati raktárban keletkezett, személyi sérüléssel is járó tüzzel kellett megbirkózni, míg a második napon a laktanya telephelyén, az üzemanyag-tárolóban gyulladt ki több, üzemanyagot tartalmazó hordó, majd a kazánház mellett egy munkagép kapott lánggra, amely átterjedt a közeli fatárolóra is.

Kép és szöveg: Durucz né Téglás Dóra főhadnagy

FEGYVERTELEN KATONÁK

Sikeres zárógyakorlaton bizonyították felkészültségüket a 34. nemzetközi katonai megfigyelői tanfolyam (International Military Observer Course – IMOC) résztvevői. Magyarországon immár húsz éve tartanak IMOC-tanfolyamot. Szolnokon az MH Béketámogató Kiképző Központ által szervezett kurzus keretében a résztvevők az ENSZ, az EBESZ, az Európai Unió és más nemzetközi szervezetek által vezetett katonai megfigyelői missziókban és béketámogató műveletekben szükséges ismereteket sajátítják el. Idén már huszonöt ország (beleértve hazánkat is) összesen harmincegy katonája vett részt a tanfolyamon. A háromhetes tréning során az MH 86. Szolnok Helikopterbázis és az MH Bakony Harckiképző Központ katonáinak hathatós támogatásával számos újítást is megvalósíthattak az oktatók.

Kép és szöveg: Snaj Péter

BIZTONSÁG NÉLKÜL NINCS SZABADSÁG

Magyarország Európa egyik legbiztonságosabb állama, amely képes megvédeni minden polgárát, ám ezért a biztonságért tenni is kell – jelentette ki dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a tárca október 23. alkalmából rendezett központi ünnepségén, a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban. A tárcavezető egyebek mellett hangsúlyozta: „A szabadság nagyon fontos érték és vívmány, a szabadságjogok érvényesüléséhez azonban biztonságra van szükség. Katonáink ma is hazánk szuverenitását, szabadságát, biztonságát, a magyar állampolgárok mindennapjait védjük. Ezért köszönettel és megbecsüléssel tartozunk nekik, különösen napjainkban, amikor ismét feladatként jelent meg határaink védelme, miközben szerte a világban is a békét és a biztonságot szolgálják.”

Draveczki-Ury Ádám; fotó: Dévényi Veronika

A FEJLESZTÉS ÉVEI JÖNNEK

A felelős fejlesztés évei következnek a Magyar Honvédségnél – mondta Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes, Székesfehérváron, a Visegrádi Négyek (V4) védelmi miniszterhelyetteseinek találkozója kapcsán. Az államtitkár rámutatott: a V4-ek tagjai együttműködnek a kihívások kezelésében, például a schengeni határ védelmében is, ami az idei magyar V4-es elnökség egyik prioritása. A találkozón az elmúlt év eseményei mellett áttekintették a legfontosabb biztonságpolitikai kérdéseket, s egyetértettek abban, hogy a biztonság megteremtésének fontos aspektusa a védelmi költségvetés emelése. Vargha Tamás hangsúlyozta, hogy e tekintetben a magyar kormány elkötelezte magát, a megnövekedő forrásokkal azonban felelősen kell gazdálkodni.

Nyulas Szabolcs; fotó: Tóth László

KATONANEMZEDÉKEK MEGBECSÜLÉSE

A katonákról a törvényi előírás szerint 2019-ig több részletben megvalósuló illetményemelésük után is minden szempontból gondoskodnunk kell – szögezte le dr. Benkő Tibor vezérezredes a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) által szervezett Katonanemzedéki Találkozó megnyitóján. A Honvéd Vezérkar főnöke a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program kapcsán hangsúlyozta: az nem csupán eszközök beszerzéséről szól, kihat a katonák és családjaik életére is. „Az új lehetőségek azt is jelentik, hogy a korábban szolgálatot teljesítő bajtársainkra is nagyobb figyelem fordulhat, a rendszerből történő kiválás után minden olyan katonáról gondoskodni fogunk, aki legalább tíz évet aktívan szolgált a seregben” – fogalmazott a Honvéd Vezérkar főnöke.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

NATO VÁLSÁGKEZELÉSI GYAKORLAT

A politikai válságkezelési döntéshozatal és a katonai műveletek tervezésének gyakorlása mellett a természeti és az ember okozta katasztrófák elleni védekezést szimulálták a magyar szervek a NATO éves, stratégiai szintű politikai-katonai válságkezelési gyakorlatán (Crisis Management Exercise 2017 – CMX 17). A 29 tagállamban, továbbá Svédországban, Finnországban és a NATO-parancsnokságon megtartott gyakorlatot személyesen Jens Stoltenberg NATO-főtitkár vezette. Hazánkban a Honvédelmi Minisztérium közigazgatási államtitkára, dr. Firicz László látta el a nemzeti igazgatói feladatokat, aki megnyitóbeszédében egyebek mellett napjaink biztonsági kockázatait, a terrorfenyegetettséget, valamint a hibrid hadviselésben rejlő veszélyeket emelte ki.

Honvedelem.hu; fotó: Krasznai-Nehrebeczky Mária

HORVÁT DELEGÁCIÓ LÁTOGATÁSA

Mladen Fuzul vezérőrnagy, a horvát haderő támogató parancsnokságának parancsnoka Baráth István dandártábornok, az MH Logisztikai Központ parancsnoka meghívására hivatalos látogatást tett Magyarországon. A két tábornok a hadseregeik lehetséges logisztikai együttműködési területeiről folytatott megbeszélésen megállapodott abban, hogy a kooperációt minden lehetséges területen bővíteni kell. A horvát delegáció programja során többek között megtekintette Kecskeméten a Magyar Honvédség repülőeszközeinek javítását és karbantartását, tájékozódott az MH Anyagellátó Raktárbázis heténygyházi bázisának működéséről, valamint az MH Logisztikai Központ táborfalvai hadfelszerelés-vizsgáló osztályának működését is tanulmányozta.

Szendyné Horváth Julianna őrnagy; fotó: Tóth Krisztián sz.v.

A HAZA VÉDELMÉNEK PILLÉREI

Megalakulásának tizenhatodik évfordulója és a magyar tartalékosok napja alkalmából tartott ünnepi rendezvényt a Magyar Tartalékosok Szövetsége (Matasz) Szentendrén, az MH Altiszti Akadémián. A szövetség 2001 óta fogja össze azokat az állampolgárokat, hivatásos, szerződéses és önkéntes művelti tartalékos katonákat, akik szerepet kívánnak vállalni az ország biztonságának erősítésében. A tartalékosok napját Kossuth Lajos 1848. október 4-én elhangzott szege-di toborzóbeszéde emlékére tartják ezen a napon. A szentendrei program is Kossuth szobrának megkoszorúzásával kezdődött, majd előadásokkal, elismerések átadásával, illetve tisztújító küldöttgyűléssel folytatódott. A küldöttek újra Széles Ernő nyugállományú dandártábornokot választották a Matasz elnökévé.

Kép és szöveg: Faragó Fanny

Afganisztánba készülnek

MAGAS HEGYEK KÖZÖTT

AZ AFGANISZTÁNI MISSZIÓRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÜLÉS KERETÉBEN MAGASHEGYI HARCÁSZATI REPÜLŐKIKÉPZÉSEN VETTEK RÉSZT A SZOLNOKI SZÁLLÍTÓHELIKOPTER-ZÁSZLÓALJ PILÓTÁI, FEDÉLZETI TECHNIKUSAI ÉS MŰSZAKI KATONÁI A HORVÁTORSZÁGI ZADARBAN.

Mint azt Kovács Krisztián alezredestől, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis Rubik szállítóhelikopter-zászlóaljának parancsnokától megtudtuk, több évre visszatekintő kiképzéssorozatról van szó, amelybe mindig igyekeznek beépíteni a legfrissebb afganisztáni tapasztalatokat.

– A 311. Afganisztáni Expedíció Repülőszázad cseh parancsnok vezetésével, amerikai, cseh, horvát, szlovák és magyar katonákkal hajt végre kiképzési, mentorálási és tanácsadási feladatokat Kabulban. A misszióba indulást megelőzően a többnemzeti állomány közös tréningen vesz részt. Ennek első fázisa immár évek óta a csehországi Ostravában megtartott szimulátoros felkészítés, amelyet a zadari (harcászati környezetbe helyezett) magashegyi repülő kiképzés követ; ezek, mint mindig, ezúttal is

szervesen egymásra épültek – jegyzi meg az alezredes, majd hozzáteszi: Zadarban az amerikaiak nem képviseltették magukat, a kiképzés tematikájának kidolgozásában viszont részt vettek.

– A szimulátoros felkészítés során azokra a feladatokra helyeztük a hangsúlyt, amelyeket hazai környezetben nincs lehetőségünk gyakorolni: ilyen például a magashegyi vagy a sivatagos környezetben történő repülés. Ezeken felül, kihasználva a szimulátor képességeit, a komplex vészhelyzetek (például tűz a fedélzeten, mindkét hajtómű meghibásodása) kezelésével kapcsolatos ismereteinket is felfrissítettük. Fontos cél volt még a különböző országokból érkezett szereplők együttműködésének összehangolása, hiszen adott esetben három-négy nemzet

képviselőinek kell közösen végrehajtaniuk a küldetést a műveleti területen. Felkészítjük a kollégákat az afgán pilóták, fedélzeti technikusok oktatására is. Ez utóbbi keretében a gyakorlat oktatói gárdája – amelynek minden tagja jelentős missziós előélettel rendelkezik – „játssza el” a kiképzendő afgán hajózót, hozva a jellemző hibákat, felnagyítva a sztereotípiákat – avat be a részletekbe a parancsnok.

Fontos, hogy minél frissebb tapasztalattal rendelkező szakember irányítsa a felkészülést, ezért magyar részről mindig a műveleti területről frissen visszatért hajózók közül kerül ki a követ-

kező felkészítés oktatója. A kiképzőgárdát egyébként a részes nemzetek adják, ők irányítják a felkészülést az ostravai és a zadari állomáson is.

– Horvátországban a valós repülések alkalmával már bekapcsolódott a munkába a műszaki csapatunk is. Szigorúan ragaszkodom ahhoz, hogy a kiképzésen azok vegyenek részt, akik a következő váltás alkalmával együtt mennek Afganisztánba. Az összekovácsolódás fontos mozzanata ugyanis ez a két fázisból álló felkészülés – mutat rá Kovács Krisztián alezredes, akitől megtudjuk azt is, hogy a gyakorlatot a Multinational Helicopter Initiative elnevezésű alap finanszírozta, míg a repülőeszközöket, a kiképzést szabályozó egyezmény értelmében, a horvátok környezetbe helyezett repülések,

vegyes összetételű kötelékben végrehajtott szimulált bevetések során ugyanakkor cseh Mi-24-esek is szerephez jutottak.

– Szolnokon alapvetően Mi-17-est alkalmazunk, de repüljük a Mi-8-ast is. A kiképzés során Ostravában Mi-17-es szimulátort használtunk, Zadarban pedig a horvátok Mi-17-eseivel hajtottuk végre a feladatokat. Nagy meglepetések tehát nem értek

minket a kiképzésen a gépeket illetően. Déli szomszédunk ugyanakkor hadrendben tart egy saját modifikációt, Mi-171Sh jelzéssel. Most ugyan nem állt rendelkezésre, de ha a missziós felkészülésen ezt a helikoptert alkalmazzák, akkor a horvát fél elvárásainak megfelelően a kiképzés előtt, félórás repülés keretében kell megszereznünk a házigazdák engedélyét ahhoz, hogy vezethessük az em-

A magyar hajózók az afganisztáni műveleti területen élesben alkalmazzák a felkészítés során gyakoroltakat.

lített változatot. Legutóbb azonban erre nem volt szükség, mert akkor az általunk is jól ismert típusal jártunk a tréning – mondja a parancsnok.

Az ostravai és a zadari kiképzés elemei is egymásra épültek, a feladatok az egyszerűbbtől haladtak a bonyolultabbak felé. Csehországban az ismerkedő repülések után az alapvető repülési manőverek gyakorlása következett. Az utóbbiakat mindegyik nemzet pilótáinak ugyanúgy, ugyanazokkal a módszerekkel, paraméterekkel kellett végrehajtaniuk, hogy majd Afganisztánban azonos módon oktathassák azokat.

– Azért is fontosak ezek a missziót megelőző felkészítések, hogy a műveleti területen „egy nyelvet beszéljünk” – hangsúlyozza az alezredes.

Ezután jöhettek a komplikáltabb feladatok: a repülés különleges esetei, vészhelyzetek kezelése, landolások egyre magasabb környezetben. A következő lépésként a személyzetek megterveztek egy komplett bevetést, felkészültek rá, majd végrehajtották azt a szimulátoron. A csehországi felkészítés minden napja az adott feladatok kiértékelésével zárult. Zadarban már valós repülésekre került sor; az

1700 méter magas hegyek között az Ostravában elsajátítottakat ültették át a gyakorlatba. Poros környezetben történő repülésre nem került sor, mint ahogy a vészhelyzetek kezelése sem része ekkor már a tréningnek. Legalábbis alaphelyzetben, mert ez utóbbit Horvátországban az egyik gép személyzetének „élesben” meg kellett tennie.

– Hivatásunk természetéből adódóan nem minden repülés eseménymentes. Horvátországban is szembesültünk ezzel, amikor a helikopter – fogalmazzunk így – közepes szintű meghibásodása lépett fel. Nem volt kritikus a helyzet, a szabályzók értelmében akár a legközelebbi repülőtérrig folytathattuk volna az utunkat, de a gép parancsnoka, egy horvát őrnagy úgy döntött, hogy az első, arra alkalmas területen kényszerleszállást hajt végre. Nem vitatkoztam a döntésével, már csak azért sem, mert az aznapi, két gép által végrehajtott bevetés parancsnokaként a reggeli eligazításon külön hangsúlyoztam: a küldetésért én felelek, de a repülés biztonságáért a gép parancsnoka a felelős, vészhelyzetben övé a döntés joga. A levegőben aztán ennek szellemében

cselekedtünk – idézi fel a történetet Kovács Krisztián alezredes.

Ezen az emlékezetes repülésen épp egy afganisztáni bevetést szimuláltak, így a gépparancsnok, a másodpilóta és a fedélzeti technikus mellett egy ajtólovész is tartózkodott a fedélzeten. Ehhez kapcsolódva a szállítóhelikopter-zászlóalj parancsnoka felidézi: az afganisztáni misszió kezdetén, 2011-ben felmerült a kérdés, hogy Szolnokon kire osszák az ajtólovész szerepét. Kézenfekvőnek tűnt, hogy a szárazföldi haderőnem alakulataitól kérjenek e célra katonákat, végül azonban az a döntés született, hogy inkább a fedélzeti technikusaikat képzik ki a feladatra, hiszen az ajtólovész bizonyos esetekben a gépszemélyzet „szeme” is. Például korlátozott méretű helyen történő leszálláskor az oldalajtóból kilésvé segíti a helikoptertervezetőket a landolás végrehajtásában, lejtős, egyenetlen terep esetén pedig a gép „letámasztásában”. Ez utóbbi arra elegendő, hogy a katonák elhagyják a deszantteret vagy visszatérjenek oda, esetleg a gép egy sérültet vegyen a fedélzetére.

– A levegőből, különösen bonyolult terepviszonyok között, nem egy-

szertű megítélni a távolságot, vagy azt, hogy a leszállásra kinézett terület mennyire lejt. Ehhez komoly tapasztalat szükséges, ezért döntöttünk úgy, hogy az ilyen feladatokban is jártas fedélzeti technikusaink legyenek azok, akik a kellő kiképzés után ellátják az ajtólovész teendőit. Ebből adódóan a misszióban is ők oktatják az afgán ajtólovészeket – világítja meg az összefüggéseket az alezredes.

De miért fontos a magashegyi repülőképzés? A válasz egyszerű: az afganisztáni missziós feladatok miatt életbevágó, hogy legyenek ilyen tapasztalataik is a szolnoki hajózóknak. Magashegyi környezetben tudniillik bonyolultabb repülni. A kiszámíthatatlan szélviszonyok, a hirtelen változó időjárási körülmények, ebből adódóan a látási feltételek gyors romlása, a terep átsegdeltsége, a korlátozott méretű leszállóhelyek, a helikopter teljesítményére hatást gyakorló ritkább levegő mind nehezíti a küldetés végrehajtását. Arról nem is beszélve, hogy más-más módszert igényel a landolás egy hegy tetején, mint például egy völgy alján. A zászlóalj állománya egyébként a kimondottan

a misszióra történő zadari felkészülés mellett más alkalmakkor is fejleszthette ilyen irányú képességeit: korábban Franciaországban és Szlovéniában is jártak már magashegyi repülőképzésen.

– A horvátországi tréningen jelenleg évente három alkalommal veszünk részt, jövőre viszont csak kétszer; ez abból adódik, hogy amíg most egy-egy váltás négy hónapot tölt Kabulban, addig 2018 májusától már hat hónapot. Ehhez pedig alkalmazkodik a felkészítés menete is. A csehek és a horvátok szintén négy hónapos rotációval dolgoznak, de januártól ők is átállnak a féléves váltásokra – kapcsolódik be a beszélgetésbe Kaliba Ferenc zászlós, fedélzeti technikus.

– A kabuli expedíciós repülőszázad számára nem előnyös, ha minden részes állam egyszerre cseréli le missziós állományát. Ezért a századparancsnoknak keresztváltást javasoltunk, azaz a csehek és a horvátok januárban és júliusban cserélik az embereiket, mi pedig májusban és novemberben. Így mindig van, aki segít beilleszkedni az újonnan érkezőknek – veszi vissza a szót Kovács Krisztián alezredes.

A szolnokiak afganisztáni szerepvállalása Shindandban, az Afgán Nemzeti Hadsereg légi hadtestének kiképző központjában vette kezdetét. A 2011 és 2014 között általuk kiképzett hajózókkal, ajtólovészekkel most Kabulban újra együtt dolgoznak. Az afgán fővárosban egy műveleti zászlóalj települt, ennek egyik századát alkotják a szállítóhelikopterek. Ott már nem kezdőkkel foglalkoznak; magasabb szintű kiképzés zajlik, egyebek mellett a Mi-17-es fegyverrendszerének szakszerű és biztonságos üzemeltetésére, például éles, nem irányítható rakéták alkalmazására, illetve a gépjárműkonténerekkel történő lövészet-re készítik fel az afgánokat.

– Munkánkat Kabulban is segítik szimulátorok, szám szerint kettő: egy Mi-17v5-ös és egy „sima” Mi-17-es helikopteré. Ezek az eszközök biztosítják a különleges esetek begyakorlását az afgán hajózószemélyzet részére, hiszen nekik is fontos a tudásuk naprakészen tartása, felfrissítése, illetve az, hogy egy-egy vészhelyzet kezelése rutinból menjen – mutat rá a szimulátoros képzés fontosságára Kaliba Ferenc zászlós.

Safety Transport 2017

SZÖVETSÉGESI
KONVOJBAN

MI A TEENDŐ AKKOR, HA EGY TÖBBNEMZETI KONVOJOT VÁRATLAN TÁMADÁS ÉR? TÖBBEK KÖZÖTT ERRE IS FELKÉSZÜLTEK A NÉMET ÉS A MAGYAR KATONÁK A HÁROMHETES, SAFETY TRANSPORT 2017 ELNEVEZÉSŰ LOGISZTIKAI GYAKORLATON.

A külső szemlélő csak azt látja, hogy a szabályszerűen közlekedő katonai menetoszlop egyszerre megáll, majd a járművek elkezdnek visszafelé tolatni. Vajon mi történhetett? Nos, annyi, hogy a német konvojparancsnok észrevette: az úton ismeretlen akadály található, amely veszélyezteti a továbbhaladást. Az ilyenkor szokásos eljárás szerint a parancsnok műszaki mentesítő csapat kiküldését kérte, hogy kiderítsék: vajon tényleg robbanóanyagról van-e szó? Ehhez persze az egész konvojnak mintegy háromszáz métert vissza kellett tolatnia, hogy be tudják tartani az ilyen esetekre előírt biztonsági távolságot. A manőver közben azonban a közeli erdőből ismeretlenek tüzet nyitottak a menetoszlopra; ráadásul az első – RPG-ből leadott – lövés éppen az oszlopparancsnok gépjárművét találta el, egy katonának súlyos, egy másiknak pedig könnyebb sérülést

okozva. Újabb tolatás után a tűz alatt tartott konvojnak sikerült rádióösszeköttetést létesítenie az őket követő baráti erőkkel, akik azonnal egészségügyi csapatot küldtek a helyszínre. Mindeközben a megtámadott oszlop katonái felvették a harcot a támadókkal, viszonzták a tüzet, és végrehajtották a biztosítási feladatokat. A helyszínre érkező mentőállománynak fedezék segítségével sikerült kimenekítenie a sérülteket, a konvoj pedig alternatív útvonalon haladhatott tovább.

A fentebb vázolt szituáció csupán egy azok közül, amelyekkel a német–magyar közös logisztikai kontingensnek sikerült eredményesen megbirkóznia a többhetes gyakorlat során. Ilyés Zsolt alezredes, az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred nemzeti támogató zászlóaljának parancsnoka, a gyakorlat igazgatója a Safety Transport rendezvény múltját felidézve elmondta,

hogy két évvel ezelőtt a német fél megkeresésére ajánlották fel logisztikai kapacitásukat egy közös szakasz felkészülése érdekében. Akkor még békeművelati tevékenységet gyakoroltak együtt (például segélyszállítmány továbbítását), azóta azonban folyamatosan bővült a forgatókönyv, azaz a feladatok sora. Tavaly Németországban már lövészeti felkészítéssel egybekötve hajtottak végre konvojműveleteket. Idén Kaposváron pedig az alapfeladatok elsajátítását és az elméleti ismeretek felfrissítését követően többek között vezetési gyakorlat, majd imitált harctéri körülmények közötti konvoj-mozgás begyakorlása is várt a végrehajtó állományra. A Safety Transport 2017 során a résztvevők egyebek mellett azzal a céllal egységesítették konvojműveleteiket, hogy a két haderő katonái az itt gyakoroltakat közösen, missziós művelati területen is tudják majd alkalmazni.

A Safety Transport 2017 ünnepélyes megnyitóján Szikszai László alezredes, az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred parancsnokhelyettese úgy fogalmazott: nagy öröme szolgálnia, hogy 2015 után idén is hazánk lehet a házigazdája ennek a gyakorlatnak. Mint mondta, a korábbi együttműködés során a felek – közös NATO-eljárásokat gyakorolva – megismerték egymás technikai eszközeit és gondolkodásmódját, ami megfelelő alapot teremt arra, hogy a gyakorlat az elkövetkezendő három hétben még magasabb szinten folytatódjon. A hosszú távú és kölcsönösen gyümölcsöző közös munka zálogaként Szikszai László alezredes, illetve a német kontingenst vezető Tino Möller alezredes együttműködési megállapodást írtak alá a megnyitót követően. Új színfoltja volt az erőpróbnak, hogy idén először, megfigyelőként, horvát logisztikusok is részt vettek a gyakorlaton.

Harckocsik éleslövészete

LÁNCTALPCSÖRÖRGÉS, ÁGYÚDÖRÖRGÉS

A TATAI LAKTANYÁHOZ KÖZELI, SZOMÓDI LŐTÉREN ISMÉT DÖRÖGTEK A T-72-ESEK ÁGYÚI: ISMERETEIKRŐL ADHATTAK SZÁMOT AZ MH 25. KLAPKA GYÖRGY LÖVÉSZDANDÁR 11. HARCKOCSI-ZÁSZLÓALJÁNAK ÚJ, VALAMINT GYAKORLOTT IRÁNYZÓI.

Mint ahogy Horváth Sándor őrnagy, a 11. harckocsi-zászlóalj parancsnokhelyettese fogalmazott: ez a nap ünnep volt számukra, hiszen újra kint lehettek a lötéren. Az alegység a lökiképzés azon tárgyköreit hajtotta végre, amelyek keretén belül a zászlóalj

újonnan kiképzett – tehát az elméleti tudással felvértezett, ám a gyakorlatban még nem bizonyított – irányzói vizsgázhattak. Az ifjú harckocsi-

zóknak mind az ágyúval, mind pedig a géppuskával pontos találatokat kellett elérniük a körülbelül 1600 méteres távolságra elhelyezett célokon.

Horváth Sándor őrnagytól azt is megtudtuk, hogy a foglalkozást –

mint minden más alkalommal – most is megelőzte egy biztonsági procedúra, amelynek keretében a T-72-esek fegyverzetének pontosságát ellenőrizték. A már előre beszabályzott ágyú és géppuska pontosságát ilyenkor, a „belövések” alkalmával tökéletesítik, végzik el finomhangolásukat.

– Ezzel biztosítjuk azt, hogy a katonák eredményesen hajthassák végre a lövészetet – összegezte a feladatokat a harckocsi-zászlóalj parancsnokhelyettese.

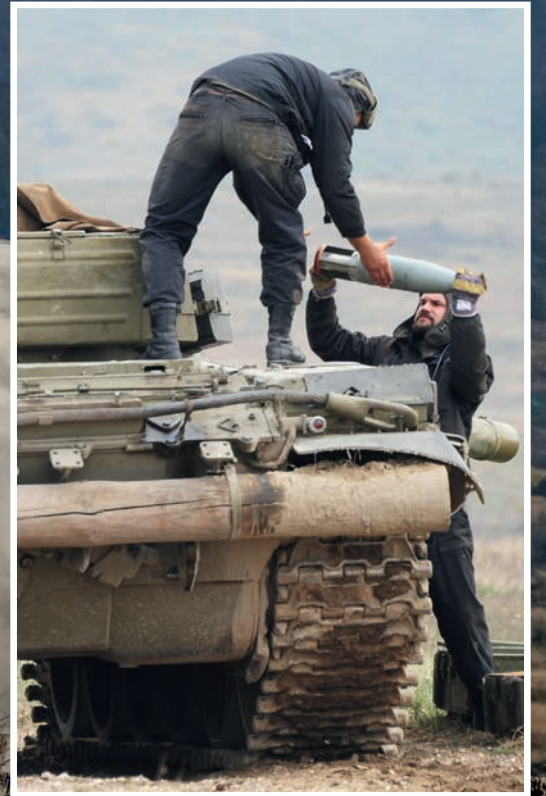
A fegyverek pontosságán túl a feladatok sikeres végrehajtása nagyban függ

a kezelőszemélyzet tagjainak munkájától és együttműködésétől is.

– A végrehajtás során mindenki csinálja a saját szakfeladatát: a harckocsivezető az eszközt vezeti, illetve annak működését ellenőrzi, a toronyban a harckocsi parancsnoka és az irányzója pedig célokat derít fel és kezeli a fegyverzetet – hallhattuk az őrnagytól.

A szomodai lőtérén végrehajtott foglalkozás során a harckocsi-irányzók a gyakorlatban is elsajátíthatták, illetve feleleveníthették a T-72-es 125 milliméteres ágyújának, illetve az azzal párhuzamosított géppuskának a kezelését.

A csapat szolgálattól a katedráig

TIZENÖT ÉV CSAPATSZOLGÁLAT, HAT MISSZIÓ, SOKSZOR A SZÁMÁRA LEGFONTOSABB, A CSALÁD HIÁNYÁVAL KÜSZKÖDVE. SPANBERGER GÁBOR FŐTÖRZSŐRMESTER – AZ MH ALTISZTI AKADÉMIA FEGYVERMESTER SZAKOKTATÓJA – EDDIGI PÁLYAFUTÁSA MÁSNAK „EGY ÉLETRE” IS ELÉG LENNE, NEKI VISZONT MÉG KOMOLY TERVEI VANNAK.

Spanberger Gábor
főtörzsőrmester

A katonai pályát bátyja példáját követve választotta, aki annak idején Szolnokon volt hivatásos katona. Gábort is ide hívták be sorkatonai szolgálatra, s annyira megtetszett neki a hivatás, hogy még sorállományúként jelentkezett az akkori Bolyai-főiskola tiszthelyettesképző karának fegyver-műszerész szakára. Tanulmányai befejeztével első beosztása Tatára szólította, ahol csaknem tizenöt esztendőt

töltött el különböző beosztásokban. Volt a fegyverjavító szakasz rajparancsnoka, szakasz-tiszthelyettes, de belekóstolt a tüzér életbe is: azzal a szakmával karbantartó rajparancsnokként ismerkedett. Már a pályakezdés éveiben a mindene lett a fegyver, a fegyverzet, és mindent meg is akart tanulni ezen a területen.

A szakmák tanulása és gyakorlása mellett hamar „megtalálta” az első misszió is: 2002-ben már Koszovóban teljesített szolgálatot, a KFOR-ban.

– Ez elég érdekes volt, mert a beosztásom az egészségügyi részleghez szólított, lévén, hogy a kontingensben nem volt fegyveres beosztás. Így aztán egyszerre voltam egészségügyis és fegyvermester is. Ha kellett, betegeket szállítottam, amúgy meg a kontingens fegyverzetét „kezeltem” – emlékszik vissza az altiszt.

Túl sok időt nem töltött itthon a KFOR küldetés után sem, hiszen 2003-ban már a Magyar Honvédség szállító-zászlóaljának első váltásá-

TANULVA TANÍTANI

ban, Al-Hillahban, az első század rajparancsnokaként teljesített szolgálatot.

– Ez a misszió elég húzós volt, a feladat és a körülmények miatt is. Kuvaitba érkeztünk először, s amikor ott megcsapott az ötvenöt Celsius-fokos hőség, el sem tudtam képzelni, hogyan fogom túlélni az elkövetkezendő hat hónapot. Szerencsére két hétig csak akklimatizálódtunk, s mire Al-Hillahba értünk, meg is szoktuk a klímát. Ha kellett, repeszálló mellényben és sisakban is bírtuk – jegyzi meg a főtörzsőrmester. (Közbevetés: amikor újságíróként először fordultam meg az iraki magyar bázison, én is csak kapkodtam a levegőt, s nem akartam hinni a szememnek: egy álcaháló alá telepített szabadtéri „edzőteremben” az éppen szolgálaton kívüli katonák „gyúrtak”).

– Szállító-zászlóaljként utánpótlást vittünk szinte „mindenhonnan, mindenhová” – idézi fel a főtörzsőrmester. Rendszeresen jártunk Kuvaitba (egy út csak oda nyolcszáz kilométer), de vittünk üzemanyagot, vizet a szövetséges csapatoknak Irakon belül is. Ha meg kellene saccolnom, legalább tízezer kilométert teljesítettünk ezen utak során. Első kontingensként persze mi is küszködtünk mindennel: Mercedes terepjáróinkat az oldalfalra aggatott repeszálló mellényekkel

tettük „golyóállóvá”, az amúgy jelentős tüzerőt képviselő BTR-jeinket pedig a szűk utak miatt nem tudtuk igazából hatékonyan kihasználni. Szerencsére az utódaink már a kor legszínvonalasabb lövés- és robbanásbiztos harcjárműveit vehették igénybe.

Már jöttek volna haza, amikor bekövetkezett az első igazán komoly támadás a kontingens ellen: egy öngyilkos merénylő a mintegy nyolcszáz kilogramm robbanóanyaggal megrakott teherautójával „le akarta tarolni” a magyar tábort.

– Nagyon nagy szerencsénk volt. Részint azért, mert kontingensünk ebben az időpontban éppen egy újabb küldetés eligazításán vett részt a tábor másik felében, s ezért csaknem üresek voltak a szállásaink, másrészt pedig: a tábor őrzését ellátó mongol kollégáink egyike, látva a támadást, egy jól irányított sorozattal kilőtte a merénylőt. Így aztán a robbanóanyaggal megrakott teherautó az épületünkől mintegy százötven méterre robbant fel, bár így is komoly károkat okozott a táborban. Két bajtársam súlyosabb sérüléseket szenvedett, én pedig a visszaérkezésem után döbbenten láttam, hogy az ágyamon lévő párnámba egy tizenöt centis üvegszilánk fúródott. Bele sem akarok gondolni: mi lett volna, ha éppen ott fekszem akkor – jegyzi meg Spanberger Gábor.

Rövid pihenő után – az átélt élmények ellenére – a főtörzsőrmester már megint misszióban volt: 2007-ben ugyanis újra a KFOR következett. Pristinában, a NATO-főparancsnokság őrzés-védelmét látták el.

– Ez már kevésbé veszélyes, ugyanakkor nagyon megterhelő misszió volt. Huszonnégy órás szolgálat után következett egy kis készenlét, majd pihenés, aztán ismét a következő feladat. Ebben a küldetésben a monotonitás volt a legnehezebb – mondja az altiszt.

2008-ban már Szarajevóban, az EUFOR-misszió soros váltásában teljesített szolgálatot.

– Ebben a feladatban lövészként és egyben fegyveres szakemberként vettem részt. Bár én egészséges fegyvernemi sovinizmussal izzig-vérig fegyveresnek tartom magam, itt azonban megtanultam respektálni a „lövész szakmát”. Nagyon sokat voltunk távol a Butmir-tábortól, 4-6 napos kihelyezéseken, ahol a lövészek a saját feladataikat gyakorolták, illetve tanították meg nekem is. A tábori élet- és munkakörülmények közepette magunknak kellett megteremtünk a „túlélés” feltételeit, s bizony megtapasztaltam, hogy a lövészek az igazi „összfegyvernemiek” – nekik szinte mindent tudniuk kell.

Egy szusszanásnyi szünet után, 2010-ben jött az újabb misszió, ez-

Az elmúlt évek ritka pillanatainak egyike: kislányával egy bemutatón.

Al-Hillah és Kuvait között félúton.

úttal az MH Tartományi Újjáépítési Csoport nyolcadik váltásában.

– Ebben a küldetésben a javítószakasz fegyvermestereként vettem részt, de mint mindenkinek, volt más teendőm is. Nevezetesen a tűzoltórajba is beosztottak: a mi feladatunk volt egyebek mellett a táborba érkező vagy onnan távozó helikopterek le- és felszállásának biztosítása. Soha nem felejttem el, hogy egyszer, amikor egy német CH-53-as szállt le, az esetleges támadások miatt sorozatban lőtte ki „piropatronjait”. Ez nem is lett volna baj, ha a robbanótöltetek nem a leszállóhely melletti, huszonötezer literes, elasztikus gázolajtartályon pattogtak volna. Ezt megúsztuk, de sajnos ezt a missziót tragédia is beárnyékolta: egy támadás következtében életüket veszítették Kolozsvari György és Pappné Ábrahám Judit posztumusz hadnagy bajtársaink. Még ma is rendkívül nehéz feldolgozni ezt a veszteséget.

2012 – újra missziós év volt: ismét a KFOR-ban, ezúttal a magyar–portugál manőverzászlóalj tagjaként.

– Ez megint más teendővel járt: szükség esetén például nekünk kellett megerősíteniük az esetleges agresszív tüntetések felszámolásában részt vevő erőket. Ha lehet mondani, a korábbiakhoz képest azért ez egy nyugodtabb küldetés volt.

Hallgatva a főtörzsőrmester szavait, az jut eszembe, hogy ha a missziókat csak hat hónappal számolom, az is tisztán három év távollét, a felkészülési időket nem is tekintve. Milyen háttére volt mindehhez?

– Természetesen a család, a támogatásuk nélkül mindez nem valósulhatott volna meg. Feleségem is a „seregben” dolgozik, jelenleg közalkalmazottként szintén az MH Altiszti Akadémia szakoktatója. Amíg én távol voltam, mindig, minden teher az ő vállán nyugodott. Kislányunk most tizenkét éves, s hadd ne mondjam, milyen érzés volt, amikor úgy két-éves korában éppen két misszió között sétáltam vele az utcán és minden szembejövőt megszólított: Látjátok, nekem is van apukám... Bár imádom a szakmámat és a hivatásomat is, de náluk semmi sem lehet fontosabb.

A csapatszolgálat és a missziók után új kor köszöntött be a főtörzsőrmester életében.

– 2015-ben kaptam egy felkérést, hogy legyek „fegyveres” szakoktató az MH Altiszti Akadémián. Megtisztelő volt számomra a megbízás, hiszen szerettem a szakmámat ezután nemcsak gyakorolhatom, hanem taníthatom is. Bár a váltást kissé furcsán éltem meg: az addig csapatnál szolgáló, maximum a zászlóaljparancsnokkal „kommunikáló” altisztből hirtelen olyan oktatóvá válhat-

tam, aki a feladatából fakadóan már főtiszteknek, alakulatparancsnokoknak is a partnere lehet.

Későbbi szavaiból az is kiderül, hogy nem is akármilyen szinten.

– Az MH Altiszti Akadémia parancsnoksága, és kollégáim minden törekvésemet támogatták, és úgy érzem, jó úton haladunk.

Ezek után csak tömönatokban: az akadémia vezetésének támogatásával felújíthatta a „fegyveres tantermet”, új fegyvereket, szabályzatokat, dokumentumokat szerezhetett be. A képzést is sikerült gyakorlatiasabbá tennie, a hallgatókat rendszeresen viszi csapatgyakorlatra. Bár eleinte a fogadó parancsnokok nem értették, hogy mi ezzel a szakoktató célja, ma viszont már valamennyien invitálják: hozd őket hozzánk is! A komoly szakemberhiány közepette rájöttek ugyanis, hogy az a hallgató, aki náluk töltötte a „tanulónapjait”, biztosabb pont lesz a későbbiekben is az alakulatnál.

S mi lesz a jövő – kérdezem beszélgetésünk vége felé –, hiszen most úgy tűnik a szavaiból, hogy minden rendben, már révbe ért.

– Korántsem. Bár jelenlegi beosztásomban még én is friss vagyok, szeretném belenevelni a hallgatóimba, hogy nem csupán a szakmát kell megtanulni, hanem vezetővé is kell válniuk. Csak az taníthat, aki a lehető legtöbb ismeret birtokában van, de az is fontos, hogy a megszerzett ismeret nem öncélú, azt alkalmazni és alkalmaztatnia is kell – fogalmaz az altiszt.

Miután személyes jövőjéről nem sok szót ejt, inkább a hallgatóiról és a „szakmáról” beszél, rákérdezek hát erre is. Így aztán kiderül, hogy a missziók és a csapatszolgálat mellett folyamatosan tovább képezte magát. Páncéltörő, valamint tűzér- és aknavető tanfolyamokat is végzett, jelenleg pedig angolnyelv-tudásának csiszolásán munkálkodik.

– Még egy területen szeretném kipróbálni magam, ha a család is egyet ért vele, egy utolsó misszióba még elmennék. De már nem a klasszikus feladatokra vágyom, s nem egy csapat tagjaként, hanem egyéni beosztásba, ahol minden felelősség az enyém – indokolja döntését.

Eredményes tárgyalások

A V4 ÖSSZEKÖT

MAGYARORSZÁG, CSEHORSZÁG, SZLOVÁKIA ÉS LENGYELORSZÁG KÉPVISELŐINEK RÉSZVÉTELÉVEL POZSONYBAN ÜLÉSEZETT A V4 EU HARCCSOPORT MUNKACSOPORTJA.

Az 1991-es megalakulása óta a kölcsönös bizalomra, a rugalmasságra, a közös hagyományokra, értékekre, érdekekre épülő visegrádi együttműködés jelentősége a kontinensünket sújtó példátlan migrációs válság időszakában is tovább nőtt. A V4-ek mára az Európai Unióban is a stabilitást és a növekedést képviselő európai tényezővé váltak, melynek legitím törekvése: érdemben, egyenlő partnerként hozzájárulni az EU jövőjéről szóló párbeszédhez.

Hazánk 2017. július 1. és 2018. június 30. között immár ötödik alkalommal tölti be a Visegrádi Csoport soros elnöki tisztét. A magyar elnökség mottója, a „V4 összeköt” utal a visegrádi együttműködés számottevő pozitív hatására, jelképezi a V4-ek Európában betöltött konszenzusépítést segítő szerepét, s a négy ország közti kapcsolatrendszer sokrétűségét. Elnökségi programunk prioritásai között szerepel az EU közös biztonság- és védelempolitikájának megerősítése, s ennek szellemében a V4-ek katonai képes-

ségfejlesztési és védelmi tervezési együttműködésének folytatása. A műveleti együttműködés területén az elnökség kiemelt célja a V4 EU Harccsoport 2019-es készenléti szolgálata felkészülésének koordinációja.

Ennek jegyében – a munkacsoport legutóbbi, tavaszi ülését követően – 2017. október 9–11. között a Szlovák Védelmi Minisztérium adott otthont Pozsonyban a V4 EU Harccsoport kidolgozó munkacsoportja soron következő ülésének. A találkozót Pavel Macko altábornagy, a szlovák haderő vezérkari főnökének helyettese nyitotta meg.

A háromnapos munkaprogram legfontosabb feladata a 2019-es készenléti szolgálat nemzeti erőinek előkészítése volt – a követelmények és a vállalások tükrében. A V4 EU Harccsoport 2019 második felében tervezett készenléti szolgálata kialakításában Magyarország katonai képességei is fontos szerepet kapnak. A Magyar Honvédség a készenlét fenntartásában közel 400 fővel vesz majd részt, beleértve a nem-

zeti támogatást végző elemeket is. Magyarország főként a műszaki és a non-kinetikus modulokban vállalt vezető szerepet, de a képességmodulok mindegyikébe delegál erőt. A készenléti szolgálatok tevékenységével kapcsolatos kérdésekben már a munkacsoport ülését megelőzően megállapodás született. Az ülés résztvevői is hangsúlyozták, hogy a hatékony regionális együttműködés kulcsfontosságú, különös tekintettel a régiókat, valamint a kontinentet érintő aktuális változásokra és kihívásokra.

A V4 EU Harccsoport ennek figyelembe vételével, a korábbi tervekre és javaslatokra építve állítja össze a működéshez szükséges feltételeket. A pozsonyi tanácskozáson a szakmai álláspontok és a korábbi munkacsoportok idején kialakított közös irányvonalak mentén sikerült is meghatározni azokat a feladatokat, amelyek biztosítják az előttünk álló készenléti szolgálat sikeres végrehajtását. A munkacsoport következő ülésére 2018 januárjában, Krakkóban kerül sor.

Istentisztelet a Ludovikán

TESTVÉRI SZOLGÁLAT

ISTENTISZTELETET TARTOTT A „REFORMÁCIÓ 500” ELNEVEZÉSŰ EMLÉKÉV ALKALMÁBÓL A HM TÁBORI LEKÉSZI SZOLGÁLAT PROTESTÁNS TÁBORI PÜSPÖKSÉGE OKTÓBER 17-ÉN A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEMEN, A LUDOVIKA FŐÉPÜLETÉNEK SZENT LÁSZLÓ-KÁPOLNÁJÁBAN.

Az első világháborúban elhunyt protestáns vallású magyar katonák tiszteletére a Honvédelmi Minisztérium centenáriumi emlékszólót adományozott a HM Tábori Lelkészi Szolgálat Protestáns Tábori Püspökségnek. A lobogót a reformáció emlékünnepe alkalmából meghirdetett istentisztelet végén dr. Földvály Gábor, a HM jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkára adta át Jákob János dandártábornoknak. A protestáns tábori püspök az istentisztelet elején kiemelte: Luther Márton történelemformáló szerepe mind a mai napig megkérdőjelezhetetlen. Egész korunk értelmezhetetlenné válik a reformáció gazdasági, társadalmi, etikai, filozófiai vagy kulturális hatása nélkül. Az évforduló éppen arra kínál lehetőséget, hogy mindenki jobban megérthesse, pontosan mivel járult hozzá a reformáció az egyház, Európa és a világ alakulásához.

A rendezvényen mások mellett jelen volt dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke, Huszár János altábornagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka és Bíró László katolikus tábori püspök is.

A résztvevőket dr. Simicskó István honvédelmi miniszter magazinunkhoz eljuttatott üzenetében köszöntötte.

„Minden évforduló, ünnep méltó alkalom az emlékezésre és a számvetésre. Így vagyunk ezzel a reformáció ötszázadik évfordulóján is. Történelmünk sarokköve a reformáció, amelynek fél évezrede sem a múltunktól, sem a jövőnktől nem választható el.

Ötszáz évvel ezelőtt a reformáció újrafogalmazta a korabeli európai kereszténység számára, hogy mi lehet a helyes út. A protestantizmus a modern európai demokrácia és kultúra egyik alapvető építőelemévé

vált. Luther Márton, majd Kálvin János és Ulrich Zwingli tanai a hitet újra az egyén és Isten személyes kapcsolatává tették. Luther Márton sokszor figyelmeztetett arra, hogy »életünk egyik legstabilabb pontja az, hogy meg vagyunk keresztelve.« Ez a reformáció fő üzenete. A képmutatás és az emberi gyarlóság nem válthatják fel az igaz hitet, valamint azt az őszinte elmélyedést és elmélkedést, amit Isten vár tőlünk.

A hit, az alázat és a felelősségtudat erősítik az egy közösséghez tartozás élményét, de éppen ezek azok az értékek, amelyek ma leginkább sérülnek Európában. A keresztény hit közössége éppúgy meggyengül, mint a nemzeti összetartozás ereje. Ha magyarként akarunk megmaradni Európában, a jövőben is szükségünk lesz a protestáns szellem cselekvő erejére, amint az elmúlt évszázadok során oly sokszor.

munkára és magyarságunk szeretetére hív minket.

Amint régen, úgy ma is szembe kell néznünk komoly bajokkal és fenyegetettségekkel. Az új típusú biztonsági kihívások között katonáink nap mint nap védik Magyarországot és Európa határait, országunk és a magyar emberek biztonságát. Nélkülük nem tudnánk megőrizni és megvédeni kulturális és szellemi javainkat, nem-

zeti önrendelkezésünket és a jövőbe vetett hitünket.

A Szentírás szerint az igaz ember a hitből él, Platón szerint pedig különbséget kell tennünk jó és rossz között. Nekünk az a feladatunk, hogy a jó és a rossz közötti különbségtétellel helyes döntéseket hozzunk. A reformáció ötszázadik évfordulóján kijelenthetjük, hogy tudjuk, kik vagyunk, és tudjuk, hogyan őrizzük hitbeli és nemzeti értékeinket, identitásunkat.

Őrizzük és gyakoroljuk hitünket, hogy az elkövetkezendő ötszáz esztendőben is méltók lehessünk ahhoz az örökséghez, amelyet a múlt nagyjainak köszönhetünk.”

A ma emberének feladata, hogy ápolja és őrizze a reformáció örökségét, szellemiségét és a hagyományok megőrzésében rejlő erőt. A közös gondolkodás, tervezés és cselekvés a hit megtartására, a közös

Két hét alatt 1023 kilométer EMLÉKFUTÁS A HŐSÖKÉRT

SIKERESEN TELJESÍTETTE AZ 1023 KILOMÉTERES TÁVOT AZ A TÍZ KATONA, AKIK RÉSZT VETTEK A CENTENÁRIUMI EMLÉKFUTÁS A HŐSÖKÉRT ELNEVEZÉSŰ RENDEZVÉNYEN. A KAPOSVÁRI ÉS VESZPRÉMI EGYENRUHÁSOK NAPRA PONTOSAN A CAPORETTÓI ÁTTÖRÉS SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁN FUTOTTAK BE KOBARIDBA.

A rendezvény fővédnöke dr. Simicskó István honvédelmi miniszter volt, aki a táv első 1917 méterét teljesítette is a csapat tagjaival.

Az Osztrák–Magyar Monarchia és a Német Birodalom haderejének együttes ellentámadása Olaszország hadseregével szemben száz évvel ezelőtt, 1917. október 24-én kezdődött; ez később a caporettói áttörés néven került be a hadtörténelembe. A századik évforduló alkalmából közösen rendezte meg a Honvédelmi

Minisztérium, illetve a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) a Centenárium Emlékfutás a Hősökért elnevezésű sporteseményt.

– A caporettói évfordulóhoz közeledve úgy gondoltuk, hogy szervezünk kellene egy, a társadalom felé nyitottabb rendezvényt. Több ötletünk is volt, melyek közül végül ez

az emlékfutás valósult meg – beszélt a kezdetekről dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka.

A centenáriumi futás október 11-én indult a budapesti Hősök tereiről, hogy aztán két héttel és 1023 kilométerrel később a szlovéniai Kobaridban – egykori néven

Caporetóban – érjen véget. A kaposvári MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred, valamint az MH 54. Veszprém Radarezred állományából kilenc hivatásos és szerződéses, valamint egy önkéntes műveleti tartalékos katona váltásokban futotta le a nem mindennapi távot.

– Nagyon sokan csatlakoztak a futókhöz a 82 magyar és a 73 szlovén településen is, ahol pedig volt első világháborús emlékmű, ott a katonák megálltak és főhajtással tiszteltek a hősök előtt – részletezte az ezredes. A csapat október 18-án Rédicnél lépett Szlovénia területére, ahol szintén

nagy szeretettel fogadták őket. Nem volt ez másképp a kobaridi célban sem: a település múzeuma előtt hatalmas tapssal várták a futókat, akikhez a városban civilek, illetve a HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum katonái is csatlakoztak.

– Hosszú, mozgalmas, eseménydús és kicsit fárasztó volt, de jó érzéssel futottuk végig ezt az 1023 kilométert – összegezte a hátuk mögött hagyott – tizennégy napot Nevelős László alvezetésével, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság főtisztje, a csapat vezetője. Hozzátette: mind a magyar, mind a szlovén

oldalon szeretettel fogadták őket, futásukhoz pedig menet közben nagyon sokan csatlakoztak.

A célba ért futókat többen is köszöntötték, köztük volt Kobarid polgármestere, illetve Samo Bevk, a Szlovén Védelmi Minisztérium mi-

niszteri tanácsadója is. Elmondta: a front 93 kilométer hosszan húzódott szlovén területen.

– Hatalmas pusztítást hagyott maga mögött; a hősi temetőkből és az osszáriumokban 190 ezer, más források szerint 300 ezer elesett

katoná nyugszik – hangsúlyozta a miniszteri tanácsadó, majd hozzátette: a kobaridi csatának szentelt futás még inkább megerősítette a hadseregeink és népeink közötti barátságot.

A katonasportolók emlékéremben és emléklapoktban részesültek,

Az Osztrák–Magyar Monarchia első világháborús történetében az egyik legsikeresebb és legkiemelkedőbb esemény a caporettói áttörés volt. Az 1917. október 24-én megindított hadműveletben Caporetto településnél (németül Karfreit, ma Kobarid) az osztrák–magyar és a szövetséges német csapatok áttörték az olasz védvonalat és győzelmet arattak az ellenfél fölött. Arthur Arz von Straussenburg gyalogsági tábornok, az Osztrák–Magyar Monarchia vezérkari főnöke irányításával 1917. szeptember 8-ra készültek el a hadműveleti tervek, majd szeptember 15-től vette kezdetét a felkészülés, ami páratlan logisztikai feladatot jelentett. Szeptember második felében megindult a csapatok szállítása 2400 szerelvénnel. Mindezt úgy kellett megoldani, hogy az olaszok figyelmét ne keltse föl az erőteljes csapatmozgás. A hadművelet álcázása jól sikerült, a Monarchia hadvezetése mindent megtett, hogy az olaszok elhiggyék: a támadás Dél-Tirolból indul. A támadás súlyát Tolmein és Flitsch települések közé tervezték, az áttörés megindításában a német 14. hadsereg játszotta a főszerepet; a 15 hadosztályából hét volt német, a többi osztrák–magyar katonák alkották. A hadműveleti cél a Tagliamento folyóig való előretörés volt, ezt már október 31-én sikerült elérni. Az áttörést követő hadművelet egészen december 3-ig tartott – abba már bekapcsolódott az 1. és a 2. Isonzó hadsereg, valamint a 10. és a 11. osztrák–magyar hadsereg is. Az olasz csapatokat a Piave folyóig sikerült visszavetni.

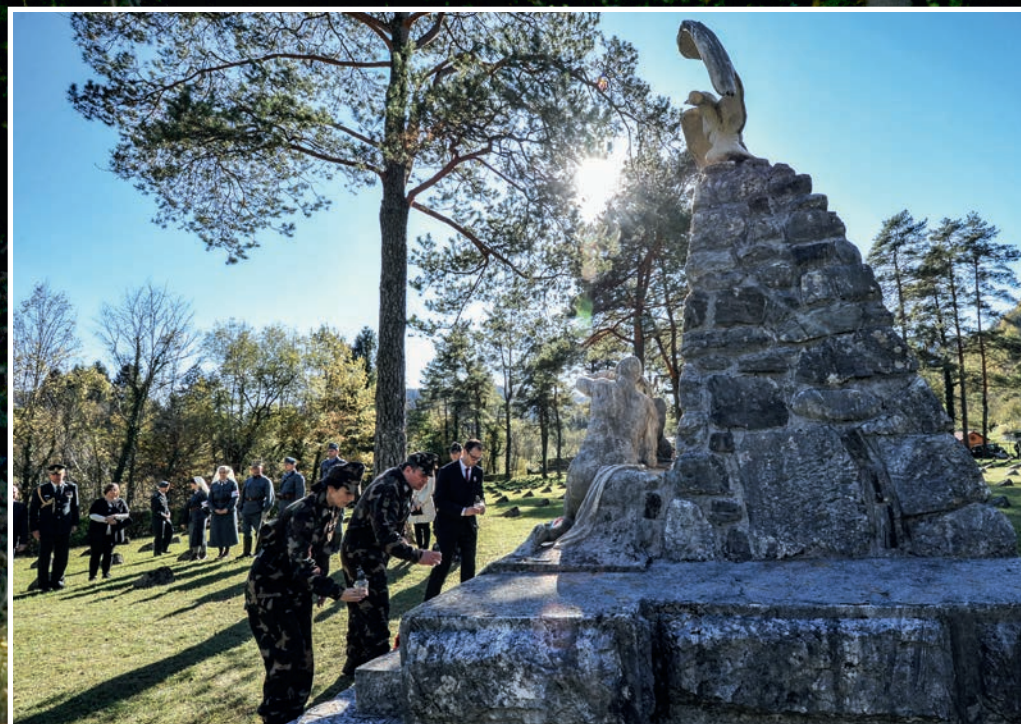

amiért teljesítették a Budapest–Kobarid távot.

– Úgy gondolom, ez egy sikeres rendezvény volt, hiszen a katonák futásukkal felhívták a figyelmet a száz évvel ezelőtti eseményekre, s teljesítményükkel tisztelegtek az akkor harcolt bajtársak emléke előtt – összegzett a HM HIM parancsnoka, majd a Kolovrat hegygerincen, az első világháborús emlékhelyen felelevenítette az 1917. október 24-én történetet.

– Tizenegy, nagyon súlyos veszteséggel járó isonzói csata után a tizenkettedik során sikerült áttörni az olasz védelmi vonalat. Ennek legerősebb pontja volt a Kolovrat hegy, a védelem kulcsa – jegyezte meg az ezredes, kiemelve: a támadó osztrák–magyar és német csapatoknak huszonnégy óra alatt sikerült elfoglalniuk ezt a magaslatot.

A 100 évvel ezelőtt történekről megemlékeztek a Kobaridtól húsz kilométerre lévő Tolminban is. Az Isonzó folyó partján fekvő településen dr. Simicskó István honvédelmi miniszter nevében dr. Kovács Vilmos ezredes és Dávid Andor, a ljubljanoi magyar nagykövetség diplomatája helyezték el koszorút az első világháborús német temetőben, az osztrák–magyar katonatemetőben, illetve az olasz katonák kobaridi osszáriumánál is.

**A megfelelő időben
a megfelelő helyen**

TIZENKILENC ÉV
CSAPATTISZTI SZOLGÁLAT,
FONTOS SZEREP
A NATO-CSATLAKOZÁS
ELŐKÉSZÍTÉSÉBEN,
A KATONAI PÁLYAFUTÁS
CSÚCSÁT JELENTŐ
HONVÉD VEZÉRKAR
FŐNÖKI BEOSZTÁS, EZT
KÖVETŐEN AZ
AUSZTRÁLIAI NAGYKÖVETI
TISZTSÉG, MAJD A HM
KÖZIGAZGATÁSI
ÁLLAMTITKÁRI POSZTJA.
GAZDAG ÉLETÚTTAL
BÜSZKÉLKEDHET AZ IDÉN
70 ÉVES FODOR LAJOS
NYUGÁLLOMÁNYÚ
VEZÉREZREDES.

GAZDAG ÉLETÚT

Pályafutása jelentős részét Fodor Lajos a honvédségben töltötte. 18 éves korában, 1965-ben vount be sorkatonának, miután nem vették fel a jogi egyetemre. A sorkatonai szolgálatot a Kossuth Lajos Katonai Főiskola (akkor Egyesített Tiszti Iskola) gépesített lövész szakának elvégzése követte. Ezután – ahogy a nyugállományú tábornok fogalmaz – „végigjárta a hadiösvényt”, hiszen az akadémiai éveket is beszámítva tizenkilenc éven át szolgált csapattisztként. Sőt, ez idő alatt két különböző ezred parancsnokaként is tevékenykedett (Nagyatádon, illetve Lenti-ben), ami a Magyar Néphadseregben igen ritkának számított.

Fodor Lajos hangsúlyozza: a csapattisztként szerzett tapasztalatok nélkülözhetetlenek bizonyultak azután is, hogy 1989-ben a Kiképzési Csoportfőnökségre került, majd további magas beosztásokat látott el a haderő vezetésében.

– A csapatoknál a beosztottjaimnak mindig azt tanítottam: a katonák kiképzése a feladatunk, nem pedig az, hogy visszaéljünk előljárói hatalmunkkal. Az alárendeltek megalázását sosem türtem el, és előfordult, hogy tiszteknek is komoly büntetéseket adtam, ha ilyesmit tapasztaltam. A katonákat partnernek kell tekinteni, akikkel együtt oldjuk meg a feladatainkat.

Lentiben is így tudtunk komoly változásokat elérni.

A honvédséget is jelentős átalakítások jellemezték a rendszerváltozás után: Fodor Lajos ezeket testközelből követte végig a különböző beosztásaiban.

– Az 1990-es évek elején még alapvetően a régi tábornoki kar vezette a haderőt, ez azonban fokozatosan változott. Elkezdtek feljönni azok a fiatal alezredek, ezredek, akik már nem a Szovjetunió vezérkari akadémiáján, hanem különböző nyugati – amerikai, brit, német, francia – továbbképzéseken tanultak, és 1996-ban egy új generáció vette át a Magyar Honvédség vezetését.

A legnagyobb fordulatot azonban az jelentette, amikor csatlakoztunk a Partnerség a Békéért programhoz, hiszen ekkor már konkrétan körvonalazódott, hogy valóban a NATO tagjai leszünk.

Az észak-atlanti szövetséghez történő csatlakozás előkészítésében a tábornok is szerepet vállalt: az amerikai nemzetvédelmi egyetem elvégzését követően, mint a vezérkari főnök első helyettese – egyetlen katonaként – részt vett a belépési tárgyalásokon. Később pedig, már a Honvédelmi Minisztérium helyettes államtitkáraként, tagja volt a NATO-csatlakozási szerződést aláíró delegációnak.

– Fél éve voltunk a NATO tagjai, amikor kineveztek a Magyar Honvédség parancsnokává, vezérkari főnökkévé; ekkor még derékig benne voltunk a különböző engedélyeztetési eljárásokban, és igyekeztünk tájékozódni, hogyan is működik a valóságban a szervezet. Mi magunk is tanulva tanítottuk a beosztottakat, miközben elkezdtük kiküldeni a különböző beosztásokba a katonákat, és betagoztunk a rendszerbe. Úgy gondolom, mindent megtettünk, hogy az első perctől fogva megbízható és egyenrangú partnerekké váljunk. Ha a másik két, velünk együtt csatlakozott országhoz viszonyítunk, természetesen a lengyelek (haderejük méreténél fogva is) fajsúlyosabbnak számítottak nálunk, de a csehekkel nagyjából egy szinten álltunk.

Fodor Lajos kiemeli: egyik legfontosabb törekvése a képviseleti rendszer megfelelő tervezése volt.

– Sokan kimentek NATO-kvótás vagy nemzeti beosztásokba, aztán amikor hazajöttek, nem kaptak megfelelő beosztást, és emiatt többen kiváltak a rendszerből. Ennek igyekeztem elejét venni. Annak sem voltam híve, hogy – főleg az alezredesti szinttől lefelé – „bérelt” helyek alakuljanak ki: etikátlannak tartottam, hogy valaki három-négy év után hazajön, kicsit „elmolyol” itthon, aztán megint kimegy, esetenként ugyanoda. Én ezt nem támogattam, illetve nem is engedtem meg, mert épp az volt a lényeg, hogy minél szélesebbre nyissuk a kaput, minél többen szerezenek szövetségi beosztásokban tapasztalatot arról, miként mennek a dolgok a NATO-ban, és utána itthon is építsék tovább azt a kultúrát. Néhány területen próbáltuk utánozni az angolszász modellt, de a parancsnoki struktúra és különösen a személyi döntések kérdésében ez nem tudott maradéktalanul gyökeret verni, mindig maradt valamilyen „kiskapu”, amelyen aztán amolyan magyaros módon át lehetett menni. Az ausztráliai nagyköveti beosztásomban később megtapasztaltam, mennyire másképp működnek az ilyen dolgok arrafelé.

A tábornok megjegyzi: természetes, hogy a politikai vezetés határozza meg a haderő feladatait, fejlesztési

irányait, de a „szakmát” a katonák képviselik, és ők azok, akik meg tudják mondani a politikai döntések hatásait, következményeit.

– 2002 őszén hasonló volt a helyzet, amikor az újonnan hivatalba lépett honvédelmi miniszter másképp látta megvalósíthatónak a haderő átalakításáról szóló országgyűlési határozatokat, ami aztán a távozásomhoz vezetett. Nem mondhattam mást a tábornokaimnak, mint előtte éveken át. Éreztem, hogy ezeket a feladatokat már nem velem kívánják megoldani, de végül ez a helyzet békésen rendeződött.

Fodor Lajos később ausztráliai nagykövetségként tevékenykedett, majd 2010-től visszatért a Honvédelmi Minisztériumba közigazgatási államtitkárként. Jelenleg a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium NATO Veszélyhelyzeti Tervező Bizottság szállítmányozási csoportjának nemzeti képviselője. Ebbéli minőségében rendszeresen találkozik a Brüsszelben szolgáló katonákkal, de emellett ezer szál fűzi a honvédséghez napjainkban is.

– A fiatal tiszteknek azt üzenem: a hivatástudat, a hivatásszeretet és a szakmai felkészültség a legfontosabb. Mindent tanuljanak meg, amit az adott szakterületen meg lehet. Szintén nélkülözhetetlen a nyelvtudás. Ha pedig valaki vezető beosztásba kerül, annak gondoskodnia kell a beosztottjairól, hiszen egy parancsnok csak akkor lehet sikeres, amennyiben jól felkészült, okos csapattal veszi körbe magát. Sosem értettem azokat a parancsnokokat, akik féltek náluk okosabbakat maguk mellé venni. Az ember ugyanis nem polihisztor – akkor tud az lenni, ha jól összeválogatja a csapatát, és mindenki hozzáadja a tudását a munkához. Másik kérdés, hogy a vezető miként szintetizálja ezt a maga tudása és tehetsége alapján, és vezérkari főnökként miként tudja ezt képviselni a politika előtt. Hiszen a vezérkari főnök fél lábbal mindenképpen a politikában van – összegez a vezérezredest. Majd hozzáteszi, természetesen a tanulás mellett sok-sok kitartásra és szerencsére is szükség van. – Én is biztos épp a megfelelő időben voltam a megfelelő helyen.

Új munkacsoport a tudományos kutatóhelyen

Dr. Bangó Zoltán
tartalékos
százados (balra)
és dr. habil.
Besenyő János
ezredes

TUDÁSKONCENTRÁCIÓ

ÚJ FELADATOT KAPOTT AZ MH HADKIEGÉSZÍTŐ, FELKÉSZÍTŐ ÉS KIKÉPZŐ PARANCSNOKSÁG (MH HFKP) HONVÉD VEZÉRKAR TUDOMÁNYOS KUTATÓHELYE (HVK TKH). A KATONA- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI ELEMZÉSEKET KÉSZÍTŐ MŰHELYEN BELÜL TERRORELLENES KUTATÓI MUNKACSOPORT ALAKULT.

A HVK TKH sokrétű feladatrendszerrel lát el. Kutatásai eredményének egy részét a nyilvánosság elé tárják, más anyagaikhoz azonban csak szigorú engedélyeztetés után lehet hozzájutni. A kutatóhely tudományos háttérrel támogatja a tárca és a Magyar Honvédség döntéshozóit, azaz mindig friss, következtetésekkel ellátott információkkal áll a minisztérium és a vezérkar rendelkezésére. A közelmúltban dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke egy terrorellenes kutatói munkacsoport felállítását szabta feladatul a számukra.

Dr. habil. Besenyő János ezredes, a HVK TKH vezetője elmondta, hogy a tudományos csoport munkája a 2014-es megalakulása óta mind hangsúlyosabbá válik, hiszen a migráció és a terrortámadások miatt olyan módon megváltozott a biztonsági környezet az elmúlt három

évben, amely egész Európát felkészületlenül érte. Az „Iszlám Állam” elleni harc ugyan a végéhez közeledik, de ez inkább valami másnak a kezdetét jelenti, s nem a végleges lezárást – vélekedik a szakember.

– Arra készülhetünk, hogy az „Iszlám Állam” katonái kisebb csoportokban alvó sejtekké alakulnak, és földalatti mozgalomként működik tovább klasszikus terrorszervezeti tevékenységet folytatva. Hadszínterét át fogja helyezni Európába és Amerikába, és hogy itt mire képesek, azt már be is bizonyították. Ez sajnos nem csupán opció, hanem olyan reális, valós tényező, amelyre kötelesek vagyunk számolni. A terrorellenes munkacsoport éppen az új fenyegetési modell miatt jött létre, hogy kutatásaival, elemzéseivel és javaslataival segítse a Magyar Honvédség és a biztonsági helyzettől foglalkozó döntéshozók munkáját – választa a kutatóhely vezetője.

Jelenleg a HVK TKH az egyedüli tudományos szervezet a magyar fegyveres testületek körében, amely a terrorizmussal foglalkozik. Hazánkban a gyakorlati és előzetes védekezés terén persze jól képzett szakállomány működik (például a TEK, a rendőrség vagy a titkosszolgálatok berkein belül), azonban a HVK TKH az egyetlen, amely ilyen intenzitással képes és hivatott a terrorizmussal, a jelenkor egyik legsokrétűbb biztonsági kihívásával kapcsolatban nyílt, vagy kizárólag szakmai felhasználásra készített tanulmányok kimunkálására.

– Mi elméleti előkészítést végzünk a gyakorlati alkalmazhatóságához, még hozzá megbízható, tudományosan megalapozott információk és kutatás alapján – mutatott rá Besenyő ezredes, hozzátéve, hogy a tudományos prognózis felállítása messze túlmutat a döntéshozók munkájának segítésén, hiszen a terrorizmus problémája a szó legszorosabb értelmében mindenkit érint.

– Tevékenységünk rendkívül lényeges eleme a társadalom tájékoztatása és felkészítése bizonyos szituációkra. A közelmúlt tömeggázolós európai támadásainak módja például mindenkit megdöbbentett, holott ez a terrorista technika az 1990-es évek óta Izraelben nagyon is jól ismert. A védekezési eljárások eddig is elérhetőek voltak, de senki nem akarta elhinni, hogy ilyesmi itt, a közelünkben éppúgy megtörténhet. A feladat most az, hogy számba vegyük az összes várható lehetőséget, és fel is készüljünk azok elhárítására, vagy legalább a védekezésre ellenük – hangsúlyozta az ezredes.

A Magyar Honvédség és a társadalom terrorizmus elleni küzdelme kapcsán dr. Kiss Álmos Péter – a munkacsoport vezetője – leszögezte, hogy a terrorizmusra nem elsősorban a katonaság bevetése a válasz, a terrorakciók megelőzése ugyanis nem a honvédség feladata, hanem a titkosszolgálatoké. Ha azonban nem sikerül megakadályozni a terrorcselekményt, a következményeit akkor is azonnal kezelni kell, és mivel ez állami ügy, természetesen a honvédség szintén részt vállal ebben a küzdelemben.

– A legfontosabb feladatunk, hogy feltérképezzük, melyek azok a fenyegetések, amelyekkel Magyarországnak számolnia kell. Ha ezzel elkészülünk, prioritási sorrendet állítunk fel, elemezzük a lehetséges célpontok körét, és vizsgáljuk azt is, hogy ezek védelméhez milyen erőforrások szükségesek, illetve a tevékenység mely szegmenseibe tud bekapcsolódni a Magyar Honvédség és melyekbe a társadalom civil rétege – avatott be a csoport munkájába Kiss Álmos Péter.

Azt, hogy a terrorizmus elleni küzdelem mennyire állami probléma, jól bizonyítja a kutatóhely, illetve a munkacsoport összetétele is: hivatásos, szerződéses és önkéntes tartalékos katona éppúgy van köztük, mint civil kutató.

– A kutatóhely munkatársai egy-egy terület magasan képzett szakértői. Dolgozik nálunk migrációkutató, volt felderítő, a Közel-Kelet szakértője, politológus, nyelvész, de feltöltöttük az önkéntes műveleti tartalékosok számára fenntartott helyeket is, hiszen a friss szemlélet a civil egyetemeken megszerzett tudással párosítva csak

Kiss Álmos Péter

növeli a hatékonyságunkat. A Zrínyi 2026 program pedig lehetőséget teremt arra, hogy ezen a téren tovább erősítsünk – mondta Besenyő ezredes.

Ahhoz, hogy széles körű elemzéseket, prognózisukat és javaslatokat tudjanak letenni az asztalra, a terrorellenes munkacsoport például két fiatal jogi szakembert is alkalmaz, akik újszerű látásmódjukkal és ötleteikkel egészítik ki a kutatást. Dr. Bangó Zoltán katonai és büntetőjogász, műveleti tartalékos százados konkrét példával ecsetelte munkájuk, illetve a jogi helyzet bonyolultságát.

– A rendőrség és a honvédség különválasztása békeidőben vagy egy klasszikus háborúban tökéletesen megállja a helyét, ám határon belüli terrorcselekmények esetében már korántsem. A világ több országában életbe lép ugyan ilyenkor a különleges jogrend a hadsereget illetően, ennek azonban a ma is aktuális részletei még nincsenek kielégítő módon szabályozva. Véleményem szerint pedig már elég messze áll a realitástól az a gondolat, hogy a honvédség kizárólag a haza klasszikus védelmével és nemzetközi szerepvállalással foglalkozzon. Sok a fehér folt, az olyan terület, amelyre vonatkozóan át kellene gondolni a jelenleg érvényben lévő jogszabályokat – vélekedett a szakember.

A munkacsoport másik tartalékos századosa, dr. Surjányi Dávid nemzetközi jogász ugyanakkor saját szakterületének visszásságaira mutatott rá.

– A nemzetközi jogot mára több helyen bemerevedett, helyenként

használatlan törvények és jogszabályok jellemzik. Ha kizárólag jogi szempontból közelítünk meg egy kérdést, abból megoldás biztosan nem születik, egy szituációt ugyanis minden szegmensével (politikai, vallási stb.) kellene vizsgálni és nem csupán a jog eszközei által. Például hogyan is lehetne egységesen fellépni a terrorista szervezetek ellen, amikor minden ország külön jogrendszert alkalmaz? – tette fel a kérdést a tartalékos százados.

A kutatóhely vezető szakemberei egyetértettek abban, hogy a döntéshozási előkészítő munka mellett a civil társadalom tájékoztatása és bevonása is a terrorellenes munka, illetve folyamatok szükséges része. A civilek motiválására pedig nem csak a Zrínyi 2026 program alapkövének számító önkéntes területvédelmi tartalékos rendszer az egyetlen példa.

– Az oktatás, képzés, felkészítés szintén a feladatunk, egyre több civil egyetemen használják a kiadványainkat, mi több, már nemzetközi szinten is hivatkoznak a munkáinkra. Ezáltal nagyon sok civil jut olyan információkhoz, amelyekhez egyébként nem jutna. Szeretnénk, ha a társadalom minél nagyobb szelete lenne tisztában a fenyegetésekkel és az azokra adható válaszokkal. A terrorizmus ugyanis a jelen és a közeljövő legnagyobb kihívása, és sajnos úgy tűnik, az európai államok még mindig nem készültek fel rá – summázta célkitűzéseiket a Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhelyének vezetője.

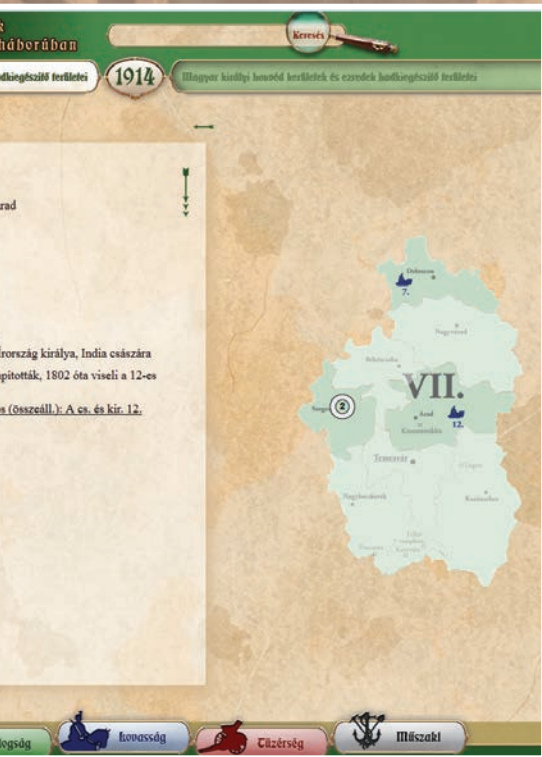
162 alakulat, 140 kiadvány, 50 ezer oldal

A MAGYAR KATONA
 ÁLDOZATVÁLLALÁSA
 A NAGY HÁBORÚBAN
 ELNEVEZÉSŰ PROGRAM
 RÉSZEKÉNT A HM HIM
 HADTÖRTÉNETI
 KÖNYVTÁRA EGY
 KÜLÖNLEGES ÉS A
 MAGA NEMÉBEN
 EGYEDÜLÁLLÓ WEBLAPOT
 HÍVOTT ÉLETRE.

Dr. Andaházi-Szeghy Viktor őrnagy

VIRTUÁLIS CSATATÉR

Az információs portálként funkcionáló www.magyarezredek.hu oldalon térképek segítségével kereshetünk rá egyes alakulatokra, „lapozgathatunk” vitézi tettek gyűjteményében, de olvashatunk fegyvernem-történeteket, valamint konkrét személyekre vonatkozó szövegeket is. Az adatbázisról – amelyhez több mint 140 kiadványt használtak fel és 50 ezer oldalt digitalizáltak – dr. Andaházi-Szeghy Viktor őrnagy, a Hadtörténeti Könyvtár vezetője beszélt magazinunknak.

– **Mi adta az ötletet a honlap létrehozásához?**

– Az első világháború befejezésének 90. évfordulója alkalmából, 2008-ban készítettünk egy vándorkiállítást, amelyet aztán az egykori magyar királyi honvéd gyalogezredek központjaiba, a legjelentősebb magyar katonavárosokba vittünk el. Az akkor bemutatott tárgyi emlékek elsősorban a Hadtörténeti Múzeum és a Hadtörténeti Könyvtár első világháborúhoz kapcsolódó, jelentősebb érdeklődésre számot tartó darabjai közül kerültek ki. A tárlat gerincét tábortábori levelezőlapok, gyászjelentések, parancsok, s mindenekelőtt alakulattörténetek adták. A kiállítás anyagát összeállítva tapasztaltuk, hogy ez utóbbiakból jelentős kollek-

ciót birtoklunk; a múzeumban és a könyvtárban gyakorlatilag fellelhető volt az összes olyan nyomtatott dokumentum, amely az említett korszakot a csapattörténet szempontjából feldolgozta. Ezt, illetve a vándorkiállítás sikerét látva fogalmazódott meg a gondolat: a mai kornak megfelelő felületen tárjuk a szélesebb közönség elé a dokumentumokat, hogy azok mindenki számára szabadon hozzáférhetővé, kereshetővé, kutathatóvá váljanak. Így jött ennek az információs portálnak az alapötlete.

– **Mikor kezdődött a honlap készítése, s milyen fázisai voltak a munkának?**

– Még a centenáriumi rendezvénysorozat előtt, 2013-ban kezdtük meg a munkát. Kapóra jött, hogy az

előző évben szerződést kötöttünk a Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézettel (MaNDA; az intézmény 2017. január elsején megszűnt, feladatait három utódszervezet vette át – a szerző megjegyzése). Első lépésként az általuk rendelkezésre bocsátott archivátorok segítségével digitalizáltuk gyűjteményünkben azt a nagyságrendileg 50 ezer oldalt, ami a portál gerincét adja. A szkennelendő dokumentumok többsége A4-es és A3-as méretű volt, az ennél nagyobbakat fényképeznünk kellett. Ezt követte a digitalizált írások karakterfelismerése. Mivel ez a folyamat sohasem 100 százalékos pontosságú, a munka harmadik fázisaként a 162 katonai szervezethez kapcsolódó szöveget korrektúráztatnunk kellett.

Az adatbázisban ugyanis elsősorban földrajzi, személy- vagy alakulatnevekre keresnek rá az érdeklődők, tehát nagyon fontos, hogy ezek pontosan szerepeljenek. A honlapot végül 2017. június 15-én Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára adta át a nyilvánosságnak.

– **Honnan származnak a feldolgozott dokumentumok?**

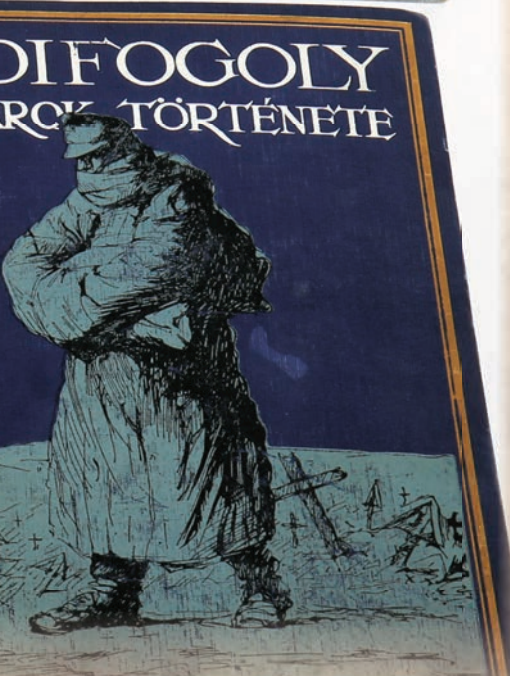
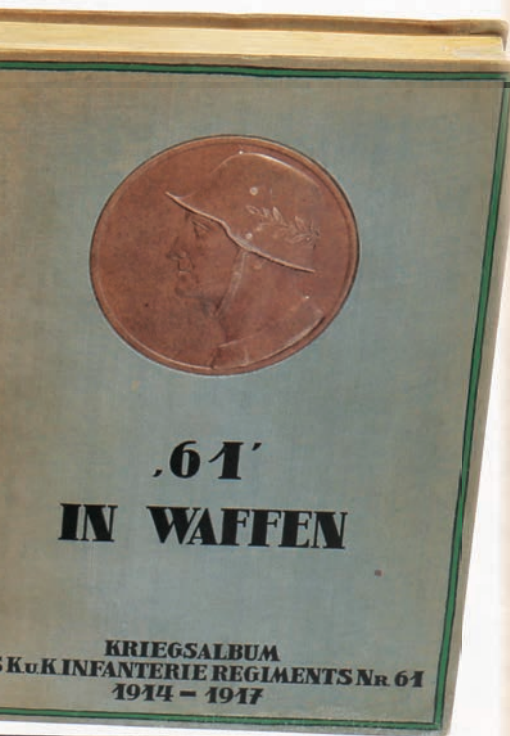
– Teljes egészében saját forrásból, azaz a múzeumi könyvgyűjteményből és a Hadtörténeti Könyvtárból. Nagykétség nélkül állíthatom, hogy birtokunkban van a magyar és a magyarországi kiegészítési alakulatok első világháborús történetét feldolgozó összes magyar nyelvű kiadvány. Felvettük a kapcsolatot a

környező országok társintézményeivel is, de azok sem tudtak olyat felkínálni számunkra ebben a témakörben, ami nekünk ne lett volna meg. Azt ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy bár a két viláégés közötti időszakban komoly kultusszal bírt az első világháborús katonai hagyományok ápolása, mégsem született meg valamennyi, az akkori harcokban részt vett császári és királyi vagy magyar királyi honvédelmagulat történeti könyve, ebből adódóan ílyet mi sem tudtunk csatolni a weboldalon letölthető dokumentumként minden katonai szervezethez.

– **Mi után kutathatunk ezen a honlapon?**

– Azért használjuk az első világháborús információs portál kifejezést a

magyarezredek.hu weboldalra, mert azt a történelem iránt érdeklődők ugyanolyan haszonnal tudják forgatni, mint a tudományos kutatók. A nyitólapon az 1914-es hadkiegészítési rendszert bemutató térkép tűnik fel. Választhatunk, hogy a császári és királyi hadtestek, illetve ezredek hadkiegészítő területei vagy a magyar királyi honvédség hadkiegészítési struktúrája, azaz a honvédkerületek jelenjenek meg. Az 1914-es állapot azért is bizonyult szerencsés választásnak, mert akkor a közös hadtestek, ezredek hadkiegészítő területeinek határai azonosak voltak a honvédkerületekével. Korábban e tekintetben akadtak eltérések. Az adatlapokat böngészve láthatjuk azt, hogy az adott császári és királyi

vagy magyar királyi honvédalakulat mikor jött létre, milyen struktúra szerint állt fel, hol diszlokált, ki töltötte be a parancsnoki tisztséget, milyen sajátosságai, különös ismeretjegyei voltak a katonái által viselt egyenruhának. Ha megtaláltuk, az alakulat indulóját is feltöltöttük a honlapra. A kapcsolódó dokumentumokra kattintva egyfajta e-bookként olvashatjuk, lapozgathatjuk azokat az elsőtől az utolsó oldalig. A keresőprogram segítségével lehetőségünk van egy-egy dokumentumon belül keresni, de a teljes, 50 ezer oldalnyi szöveganyagot is átfésülhetjük az információ, például egy konkrét személy, földrajzi név vagy csatahelyszín után kutatva. A nagyközönség számára a honlapon

elérhetővé tett dokumentumok már nehezen beszerezhető, ritkaságnak számító kiadványok, leginkább aukciókon bukkanhatnak fel. Közvetételükkel egyfajta hiánypótlás is volt a célunk.

– Hol érhetik el az érdeklődők a honlap működtetőit?

– Az info@magyarezredek.hu email-címre írhatnak nekünk. Jelentős az érdeklődés, főként a családtörténetüket kutatók részéről. A honlapon egyedülálló mennyiségű első világháborús portréfotó található, köszönhetően annak, hogy az alakulatok vagy fegyvernemek történetét feldolgozó kiadványok úgynevezett „arcképcsarnokkal”, esetenként rövidebb-hosszabb életrajzi leírásokkal zárulnak. A családtagok sok esetben egyedül itt találhatnak fényképfelvételt az első világháborúban részt vett felmenőjükről, esetleg olyan információkat, amelyek eddig számukra ismeretlenek voltak róla. A kollégáknak is segítettünk már, nemrég például a hadisíros ügyfélszolgálatnak, amely egy érdekes „feladványt” kapott: egy család az 1915 májusában elesett dédapjuk emléke előtt akarta leróni kegyeletét. A helyszínt ismerték, viszont azzal a névvel Lengyelországban két, Ukrajnában pedig egy település is létezik. A kérdés tehát ekképp hangzott: melyiknél halt meg a felmenőjük? A dédapagyalogezredének hadrendi számát ismerve visszakerestük, hogy 1915 májusában az alakulat hol harcolt, s ez alapján meg tudtuk nevezni a helyszínt, amely az egyik lengyelországi volt, így a család az ottani emlékműnél emlékezhetett meg a felmenőjéről.

– Mennyire egyedülálló ez a honlap a maga nemében?

– Tudomásom szerint az első világháborús alakulatok történetét ilyen mélységben bemutató, adatbázisként is funkcionáló weboldal nincs még egy. Ezért tervezzük, hogy elkészítjük a német és az angol nyelvű mutációit, mivel a környező országokból is jelentős érdeklődésre számíthatunk. Most a magyar nyelvű dokumentumokat dolgoztuk fel, de birtokunkban

van számos német alakulattörténet is; a jövőben ezeket szintén szeretnénk közreadni a honlapon. Itt kell megjegyezni: elődjeink gondos munkájának köszönhető, hogy szinte teljes az osztrák–magyar közös haderő magyarországi kiegészítésű csapatainak, illetve a magyar királyi honvédség alakulatainak történetét feldolgozó dokumentumaink sora. Közvetlenül a harcok lezárulta után ugyanis fontos célként fogalmazódott meg az első világháborús iratanyagok lehető legteljesebb körű összegyűjtése. 1918 után – az országos levéltár részeként – ezért alakult meg a Hadilevéltár, melynek 4. csoportja volt a könyvtár; ebből fejlődött ki a későbbi Hadtörténeti Könyvtár. A gyűjtemény átvészelte a második világháború pusztítását, amiben közrejátszott az is, hogy a könyvtár abban az időszakban nem a budai várban működött, hanem a pesti oldalon egy laktanyaépületben. A harcokat tehát jelentősebb károk nélkül megúsza az intézmény, 1946-ban azonban egy rövidzárlatból bekövetkezett tűz már komoly pusztítást végzett a dokumentumok között, míg az oltási munkálatok következtében vízkár is érte az iratállományt. Szerencsére az anyagok jelentős részét több példányban is őrizték, ebből adódóan például most, a honlap készítésekor is válogathattunk, s a rendelkezésünkre álló példányok közül a legjobb állapotban lévőket digitalizálhattuk.

– A honlappal kapcsolatos munkák befejeződtek, vagy várható még bővítés?

– Mindenképpen folytatjuk a fejlesztést. Már most is vannak ötleteink. Szeretnénk megjeleníteni például a háború különböző időszakaiban érvényes hadrendet, amelynek segítségével jobban nyomon követhetővé válna a császári és királyi hadsereg, illetve a magyar királyi honvédség alakulatainak első világháborús mozgása, szerepvállalása. A múzeum emellett rengeteg, a harcok idejéből származó műtárggyal, festménnyel, grafikával, fotóval rendelkezik; ezeket is szeretnénk megjeleníteni a honlapon az adott alakulathoz kapcsolódóan.

Egy mérföld ára

SÁRCSATA

„A POKOLBAN ESTEM EL – (ÚGY HÍVTÁK: PASSCHENDAELE)”. SIEGFRIED SASSOON ANGOL KÖLTŐ ÉS KATONA ÍRTA EZT A SZÁZ ÉVE, 1917 NOVEMBERÉBEN VÉGET ÉRT HARMADIK YPERNI CSATÁRÓL, AMELYNEK SORÁN NEM CSAK A NÉMETEKKEK KELLETT MEGKÜZDENIÜK A TÁMADÓ BRITKNEK. AZ IGAZI ELLENSÉG AZ IDŐJÁRÁS VOLT, AMI KATASZTROFÁLIS HATÁST GYAKOROLT A HADMŰVELETÜKRE.

Memorial Tablet. (Great War).

Squire ragged and bullied till I went to fight,
(Under Lord Derby's Scheme). I died in hell;
(They called it Passchendaele). My wound was slight,
And I was hobbling back; and then a shell
Burst slick upon the duck-boards: so I fell
Into the bottomless mud, and lost the light.

At some-time, while Squire is in his pew,
He gives my gilded name a thoughtful stare;
For, though low down upon the list, I'm there;
'In proud and glorious memory'... that's my due.
Two bleeding years I fought in France, for Squire:
I suffered anguish that he's never guessed.
Once I came home on leave; and then went west.
What greater glory could a man desire?

October 1918.

Az antant a nyugati hadszíntéren indított tavaszi offenzíva kudarca után sem akarta kiengegni a kezéből a kezdeményezést. Az Aisne folyónál demoralizált és a felbomlás jeleit mutató francia hadsereg után ismét a briteken volt a sor, akik úgy döntöttek, hogy a frontvonal északi szegletében, a belgiumi Ypern (Ypres) városánál támadnak. Régóta dédelgetett elképzelésüket megvalósítandó, a tengerparti terü-

A katonák a felázott talajra fektetett pallókon járva közelíthették meg az első vonalat.

Az esőzések nyomán sártengerré vált flandriai vidék egyaránt próbára tett embert, lovat, gépet.

leteket akarták elfoglalni, melynek eredményeként a német tengeralattjáró-bázisok is a birtokukba kerültek volna.

LONDONBAN IS HALLOTTÁK

Azért, hogy a nyár közepére tervezett offenzíva számára kedvezőbb pozíciókat teremtsenek, 1917. június 7–14. között bevették az Yperntől néhány kilométerre lévő Messines-hegygerincet, amely uralta a flandriai kisvárostól délre fekvő terepet. Az összecsapás során a britek sikeresen alkalmazták a lövészárokharcokban korábban már kipróbált módszert:

az ellenséges állások alá alagútrendszert fűrtak, ott nagy mennyiségű robbanóanyagot helyeztek el, majd az előkészítő tüzérségi tűz befejeztével felrobbantották azt. A detonáció – amelynek hangját állítólag még a La Manche túlsópartján, Londonban is hallani lehetett – tízezer német katonát ölt meg, a nyomban megindult, tankokkal támogatott rohammal pedig elfoglalták az ellenséges állásokat, egyúttal 7000 hadifoglyot is ejtettek.

A brit expedíciós erőket irányító Sir Douglas Haig tábornok a sikertől megrészegülve már a nagyszabású áttörésre fókuszált, a hadművelet kidolgozásakor azonban sem az idő-

járást, sem a terepviszonyokat nem vette figyelembe. Flandria időjárását döntő mértékben a nyugati szelek befolyásolják, amelyek alacsony nyomású óceáni légtömegeket sodornak a parti területek fölé. Az esőzések során az agyagos talaj nem engedi elszivárogni a vizet, így az a felszínen marad, sártengerré változtatva a vidéket. 1917 legcsapadékosabb hónapjaiban mégis itt vívták az első világháború egyik legnagyobb csatáját.

MOCSÁRBA SÜLLYEDVE

A harc 1917. július 21-én elképesztő méretű, a verduni és a Somme menti ágyúzást messze felülmúló tüzérségi előkészítéssel vette kezdetét; ennek keretében 4,3 millió lövedéket lőttek ki a német 4. hadsereg állásaira, mintegy 30 ezer fős veszteséget okozva a védőknek. A gyalogság július 31-én indult meg, előrenyomulásukat tankok és repülőgépek támogatták. A támadás ígéretesen indult, ám ekkor közbeszólt

Egy brit tank roncsa a Menen városába vezető út mellett, Ypern közelében.

az időjárás. Egy több ezer kilométerre az Atlanti-óceán fölött kialakult alacsony nyomású légtömeg hűvös levegőt

és hatalmas esőfelhőket sodort Nyugat-Flandria fölé. 1917 augusztusának első négy napján annyi csapadék hullott a térségre, mint amennyi egyébként az egész hónap alatt szo-

kott. Ez pedig katasztrofális hatással volt a brit offenzívára. Az Ypern körül 1914 óta kisebb-nagyobb megszakításokkal és intenzitással zajló összecsapások, a szinte folyamatos ágyútűz ugyanis felszaggatta a talajt, és lerombolta a vízelvezető rendszereket; ennek eredményeként a szokatlanul korán érkezett őszi esőzés hullámzó, pokoli ingovánnyá változtatta a csatamezőt.

A sár több szempontból is végzetesnek bizonyult. Lassította a rohamozó katonák mozgását, akik a nyílt terepen botladozva könnyű célpontot jelentettek az ellenséges lövészeknek. Helyenként hatalmas molesztarok alakultak ki, melyek egyaránt elnyeltek embereket, lovakat, sőt még ágyúkat, tankokat is. A katonák a felázott talajra helyezett pallókon közelíthették meg a frontvonalat.

Az embertelen körülmények és a kitaróan védekező németek egyaránt nagy veszteséget okoztak a támadóknak.

Minderre Richard Mercer közlegény, a kanadai expedíciós erő katonája így emlékezett vissza: „Ezeket a fa pallókon kellett gyalognunk – mintha létrákat fektettek volna a földre. A németek a tüzüket persze ide összpontosították. Ha egy katonát eltaláltak és sebesülten a földre hullott, akkor hamarabb elsüllyedt a sárban, minthogy ki tudtuk volna menteni, és a maradványait sosem találták meg. Egyszerűen nem lehetett a pallókról lelépni.”

A mély és ragadós sár tehát pokollá tette a katonák minden percét, arról nem beszélve, hogy az embertelen körülmények kedveztek a különböző fertőző betegségek kialakulásának és terjedésének is. Haig azonban makacs volt, nem akart tudomást venni a tényekről

és tovább erőltette a mind nagyobb áldozatokkal járó offenzívát.

KÍNKESERVES GYŐZELEM

A britek október elején közvetlenül a Passchendaele mellett húzódó magaslat lábához értek; ettől kezdve e terület elfoglalása vált a csata elsődleges céljává. Több próbálkozás után végül a harcokba október 26-án frissen bekapcsolódott kanadai csapatok vették be az addigra már teljesen elpusztított települést bő egy hét leforgása alatt, 5000 fős veszteség árán. 1917. november 6-án ezzel fejeződött be a hadművelet. A harcok 14 hete alatt a britek 22 kilométer széles sávban és 8 kilométer mélységben nyomultak be az ellenséges állásokba, egyúttal sikerült leszo-

Yperni csatározások

A belgiumi Ypern térségében ötször ütköztek meg a szemben álló felek az első világháború során, először 1914. október–novemberben. A németek a La Manche partjának elfoglalásáért indítottak nagyszabású offenzívát, de az erőfölény birtokában sem tudtak áttörni. Ekkor ment át ellentámadásba az antant haderő, az egész belga tengerpart visszaszerzésének reményében. Próbálkozásuk azonban nem járt sikerrel, akárcsak a németek második (október 29-én indított) akciója. Az arcvonal tehát lényegében nem mozdult az egy hónappal korábbi helyzethez képest, pedig a véráldozat jelentős volt; az antant és a német hadsereg egyaránt nagyságrendileg 100 000 embert veszített.

A második yperni csata neve örökre összeforrott a vegyi hadviselés mai értelemben vett fogalmával, hiszen 1915. április 22-én a németek itt vetettek be először harci gázt, hogy megtörjék a szilárd védelemben húzódott brit–francia erők ellenállását. Az antant csapatai valamivel több mint két hónapos öldöklő küzdelem árán végül megállították az ellenség előrenyomulását, de ezért hatalmas árat fizettek; a britek 59 ezer katonát veszítettek, míg a franciák tízezeret, szemben a németek 35 ezer fős veszteségével.

A háború utolsó esztendejében (a tavaszi offenzíva részeként) a császári erők két nagy támadást is indítottak a franciáknál gyengébbnek tartott britek ellen. Ezek közül a második, Georgette fedőnevű akció volt tulajdonképpen a negyedik yperni csata (vagy lysi csata), amelyre 1918 áprilisában került sor. A harc – bár jelentős területszerzéssel járt – csak taktikai sikert hozott a németeknek; eredeti céljukat, a brit hadsereg megsemmisítését, nem tudták teljesíteni.

A város környékét aztán az 1918. szeptember 28. és október 2. között vívott ötödik yperni csata során szabadították fel végleg a brit–francia–belga erők.

A mély és ragadós sár pokollá tette a katonák minden percét.

A Menin Gate azoknak a brit és nemzetközi katonáknak állít emléket, akik az yperni csatákban estek el, de holttestük soha nem került elő.

rítaniuk az Ypernt övező magaslatokról az ellenséget. Mindez jelentős taktikai eredménynek számított, hiszen így a német tüzérség már nem tudta lőni a várost. Mindazonáltal a harcászati sikerek igen szerények voltak a különböző források szerint 217–260 ezer fős brit veszteséghez viszonyítva.

Hadászati szempontból ugyanakkor sokkal kedvezőbb képet mutatott Haig offenzívája, amely Ypernnél nagy számú ellenséges erőt kötött le. Az összecsapásokban 310–325 ezer embert veszítő németek így nem figyelhettek kellő mértékben a franciákra, akik ennek köszönhetően két kisebb támadást is si-

kerre vihettek: augusztusban Verdun-nél, a Maas balpartján, októberben pedig Soissonstól északra. A Nivelles helyébe lépett új főparancsnok, Henri Philippe Pétain ezekkel elérte célját, azaz katonái harci kedvének felélesztését, míg a németek — az erőhiány miatt —

ANDERSON D. 4781	DENBOLD S.	LAUGHLIN J.	PARKER I.	RODOL C.E.B.	SIMPSON	BRIDGWOOD W.	FUTCHIFF W.
ANDERSON D. 4776	DUFFY J. 19407	LAW W.E.	PARKSON C.	SMITH E.J.	SIMPSON W.C.	BROOKS T.	FOSTER J.C.
ANDERSON J.	DUNNAN W.	LAWRENCE A.J.	PATERSON J.	WALSH C.C.I.	COTTRELL A.	BROWN A.	FOYLER F.H.
ANDERSON J.J.	BURKIN B.	LAWSON F.G.	PATON W.	WATSON C.W.	DEAN D.	BROWN G.	FRISBY 4952
ANDERSON R.G.W.	DURTON J.	LEARMOUTH A.H.	PEARCE J.	REC. SGT. MAJOR	DICKER L.	BROWN J.	FRISBY 1954
ANDERSON T.	BUWARD J.	LEAVER S.	FERGUS A.	HAYWARD A.E.	DODD H.W.M.	BROWN S.	FRY T.H.
ANDERSON T.	BYRON E.	LEIGH G.H.	FERRIS W.	COY. SGT. MAJOR	FARLAND B.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON M.	ECLES J. 6551	LEES J.	FERRIS W.	DAVIDRIDGE S.M.M.	FRITTI T.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON M.	EDWARDS J. 14250	LINDOP G.H.	FERRIS W.	PETRIE J.	GRANT W.H.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	ELSON H.	LISTER E.	FERRIS W.F.	FANN J.	HAYWARD W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	ESME D.	LIVINGSTONE A.	FERRIS W.F.	COY. OMR. SERJT.	HIGGINS A.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	ESPIE G.	LYNNE A.	FERRIS W.F.	FITTER C.H.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	ESTER G.	LUNN A.	FERRIS W.F.	KILLY T.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	EVANS G.	LUNN A.	FERRIS W.F.	KILLY T.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	EVANS G.	LUNN A.	FERRIS W.F.	KILLY T.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	EVANS G.	LUNN A.	FERRIS W.F.	KILLY T.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	EVANS G.	LUNN A.	FERRIS W.F.	KILLY T.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.
ANDERSON R.	EVANS G.	LUNN A.	FERRIS W.F.	KILLY T.	HOWELL W.	BROWN W.	GARRATH B.

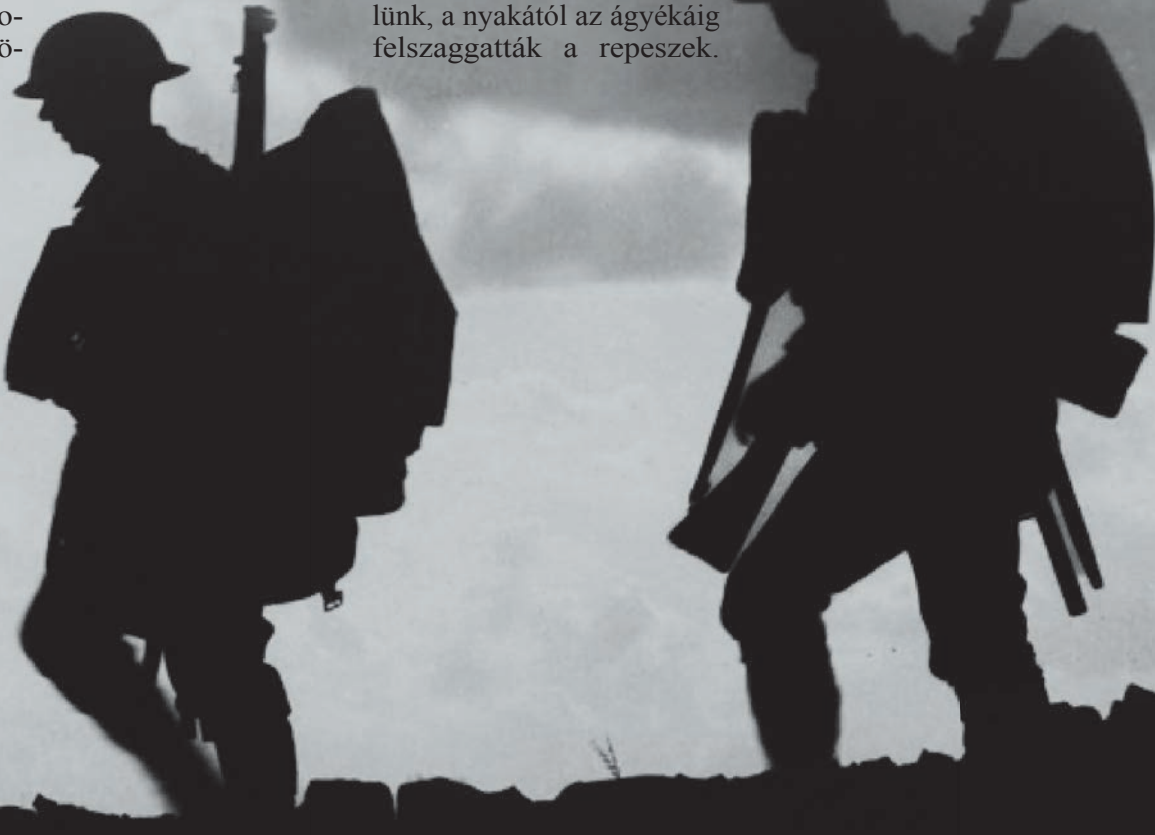
Az emlékművön közel 55 ezer név olvasható.

nem is gondolhattak ellencsapásra. A császári hadvezetés ráadásul más frontokra sem tudott elegendő katonát küldeni. Az yperni harcok miatt nem lehetett például a 12. isonzo csatát eleve két irányból, az Isonzo folyó és a Dél-Tirol felől indítandó támadással tervezni. Sőt, az Osztrák-Magyar Monarchiával közö-

sen végrehajtott offenzívához szánt német hadosztályok közül kettőt a flandriai „sárcsata” emésztett fel.

Persze mindez kevésbé vigasztalta az yperni pokolban a vérüket hullató antantkatonákat, akik közül az első világháború utolsó brit veteránja, a 111 évesen 2009-ben elhunyt Harry Patch ekképp idézte fel a Passchendaele-ért vívott harcokat: „Egy lövészárokbá estem be és ott volt ez az alak. Egyidős lehetett velünk, a nyakától az ágyékáig felszaggatták a repeszek.

A kezét fogtam élete utolsó percében. Csak egy szót tudott kinyögni: »Anyám«. A nőt nem láttam, de biztosan ott volt. Semmi kétségem nincs felőle. A katona elhagyta ezt a világot és a következőbe lépett, én pedig Isten jelenlétét éreztem. Sosem fogom elfelejteni. Sosem lehet elfelejteni. Sohasem.”

A 3. yperni csatának a svéd heavy metal együttes, a Sabaton a The Price of a Mile (Egy mérföld ára) című dalával állított emléket, míg a kanadai katonák helytállását a 2007-ben forgatott Passchendaele című játékfilm mutatja be.

Családi hétvége a repülőbázison

KINYÍLT A LAKTANYA

CSALÁDI NAPOT SZERVEZTEK AZ ALAKULATNÁL DOLGOZÓK HOZZÁTARTOZÓI RÉSZÉRE A KECSKEMÉTI REPÜLŐBÁZISON. A LÁTVÁNYOS DINAMIKUS ÉS STATIKUS BEMUTATÓKRA, GYERMEKPROGRAMOKRA CSAKNEM EZERHATSZÁZAN VOLTAK KÍVÁNCSIK – KÖZTÜK IFJ. SZENTGYÖRGYI DEZSŐ, A BÁZIS NÉVADÓJÁNAK FIA IS.

Civileket fogadott az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis: az ott szolgálók, dolgozók hozzátartozóit hívták vendégségbe. Az alakulat immár harmadik alkalommal megrendezett családi napjának résztvevőit Ugrik Csaba dandártábornok, a bázis parancsnoka köszöntötte, majd a tűzoltóautók szírenás felvonulásával megkezdődtek a programok. A szikrázó őszi napsütésben először a Szentendre Helyőrségi Zenekar szórakoztatta a közönséget, utánuk pedig az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár különleges díszelgő csoportja tartott látványos szakalaki bemutatót. Majd következett a nap leglátványosabb része, a légi parádé. A levegőben történeteket a szolnoki helikopterbázisról

érkezett Fidel „Castro” Ákos százados kommentálta.

A show egy Zlin 242-es repülőgép légi balettjével kezdődött, majd egy AS-350B és egy Mi-8-as helikopter mutatta be a fizika törvényeit már-már meghazudtoló képességeit. A sorból természetesen a vendéglátók negyedik generációs harci gépe, a Gripen sem maradhatott ki: Gottschall András százados repülte le az idei nemzetközi repülőnapokra összeállított bemutató programját.

A családi légi parádé zárásaként a közönségtől – egy An-26-os szállítógépből és egy Mi-8-as helikopterből kilépve – az ejtőernyősök köszöntek el. Az ugratást Vermes László őrnagy vezette, az ugratók Bujkó István és

Oláh Krisztián főtörzsőrmesterek voltak, a földet érés ügyeletesének feladatkörét pedig Gógös Péter főtörzsőrmester látta el. A helikopterből ugrók körkupolás ernyővel, 400 méter magasságban hagyták el a gépet, az An-26-os ejtőernyősei pedig légcellás ernyőket használtak. A vendéglátó bázis zászlaját 1500 méterről Oláh Krisztián főtörzsőrmester hozta le.

A helyszínre kitelepült az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság Bács-Kiskun megyei toborzóirodája is. Durgó Tamás őrnagy, Bezerédi László törzsszázlós és Kollár Ernő zászlós a katonai életpálya, az önkéntes területvédelmi tartalékos szolgálat iránt

KAPU

érdeklődőket tájékoztatta a jelentkezőkkel szembeni elvárásokról. Az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár katonái kézfegyvereiket, felszerelési tárgyakat és egy Hummert hoztak magukkal Szolnokról, a HM Zrínyi Nonprofit Kft. kamionjánál pedig lézerfegyverek és repülőgép-szimulátor várta a látogatókat.

A helikopterekkel és a repülőgépekkel természetesen közelebbről is meg lehetett ismerkedni, hosszabb-rövidebb időre bárki „pilóta” lehetett. A gyerekek éltek is a statikus bemutatók kínálta lehetőségekkel: mindenre felmásztak, mindennel „lőttek”, mindent „ve-

zettek”, ami csak az útjukba került.

Ugrik Csaba dandártábornok az egész napot a gyerekek között, illetve kollégáival beszélgetve töltötte.

– A feszített munkában eltelt hetek, hónapok után nagy szükség van az ilyen rendezvényekre, ahol a kollégák egy kicsit lazíthatnak, jól érezhetik magukat, jobban megismerhetik egymást. A családtagok megnézhetik, hogy mivel foglalkozunk, a gyerekek pedig talán azt is megértik majd, hogy apának, anyának miért kell reggel hétre bejönnie és miért marad néha este tízig, vagy utazik el két hétre – foglalta össze a családi nap jelentőségét a bázis parancsnoka.

Katonai újságírók találkozója

SZAKMAI ALAPON

BUDAPESTEN TARTOTTA ÉVES KONGRESSZUSÁT AZ EURÓPAI KATONAI ÚJSÁGÍRÓK SZÖVETSÉGE (EUROPEAN MILITARY PRESS ASSOCIATION – EMPA). A RENDEZVÉNY KERETÉBEN A HAZÁNKBA LÁTOGATÓ SZAKEMBEREK EGYEBEK MELLETT MEGISMERKEDHETTEK A MAGYAR KATONAI SAJTÓ MUNKÁJÁVAL, ÉS BEPILLANTÁST NYERHETTEK NÉHÁNY HONVÉDSÉGI ALAKULAT ÉLETÉBE IS.

A rendezvény megnyitóján a házigazda HM Zrínyi Nonprofit Kft. ügyvezetője, Benkóczy Zoltán üdvözölte a vendégeket, egyúttal köszönetet mondott az EMPA elnökségének azért, hogy a kongresszus házigazdájának Magyarországot választották. Beszédében kiemelte a

kommunikáció fontosságát, s rámutatott: ebben a nemzetközi szervezetnek is nagy szerepe van. Wolfgang Peischel dandártábornok, az EMPA elnöke az együttműködés és a párbeszéd jelentőségét hangsúlyozta. Mint mondta, ehhez a mostani rendezvény is hozzájárulhat.

A szövetség kongresszusának plenáris ülésén a résztvevők elfogadták a szervezet éves költségvetését, a tavalyi tevékenységről szóló beszámolót és az új alapdokumentumot. Emellett díjazták a kiemelkedően eredményes munkát végző tagokat. A legjobb újságcikkért Markus Tiedke, a legjobb fotóért pedig Andrea Bienert vehetett át elismerést; mindketten a német Y Magazine munkatársai.

A szakemberek megismerkedhettek két alakulat mindennapjaival is: Táborfalván megtekintették az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár egyik kiképzési foglalkozását, és jártak Kecskeméten, az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázison is.

A találkozó utolsó napján, a HM Zrínyi Nonprofit Kft. kommunikáci-

ős ágazatánál tett látogatás során, a vendégek közelebről is szemügyre vehették a magyar katonai újságírók munkáját. Az EMPA-tagokat Benkóczy Zoltán, a társaság ügyve-

zetője tájékoztatta a cég feladatairól, majd a kongresszus résztvevői felkeresték a HM Zrínyi Nonprofit Kft. valamennyi részlegét, így a honvedelem.hu weboldalt működtető internet szerkesztőséget, a Katonai Filmstúdiót, a Zrínyi Kiadót, a Magyar Honvéd magazin szerkesztőséget, valamint a dekorációs és rendezvénytámogató osztályt.

A társaságnál dr. Földváry Gábor, a Honvédelmi Minisztérium jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkára tartott előadást a kong-

resszus résztvevőinek. Szólt a Magyarországot és a Magyar Honvédséget 2015 óta kihívások elé állító

illegális bevándorlásról. Mint mondta, az ideiglenes biztonsági határzár nemcsak hazánk, de a schengeni övezet védelmét is jelenti. Európa védelme nagyban múlik a tagországok összefogásán és a közös cselekvésen, amelyek hiányában a veszély egyre nagyobb lehet.

A négynapos kongresszus a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeumban megtartott zárórendezvényvel ért véget. Az eseményen Gulyás Zoltán dandártábornok, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság parancsnokhelyettese mondott beszédet, amelyben úgy fogalmazott: a katonák a hazát szolgálják, a katonai újságírók pedig abban vállalnak nagy

felelősséget, hogy a katonaság nemes hivatását és feladataikat megismertessék az olvasóikkal. Azon dolgoznak, hogy a katonaság által képviselt eszmék és értékek minél közelebb kerüljenek az emberekhez, erről a munkáról még többet tudjanak meg azok is, akik számára a katonák mindennapi tevékenysége nincs annyira előtérben.

A rendezvény végén Wolfgang Peischel dandártábornok ajándékok átadásával köszönte meg a magyar szervezők – a HM Zrínyi Nonprofit Kft. vezetése és munkatársai – munkáját.

Hazámat szolgálom

Áder János köztársasági elnök nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából adományozta a **Magyar Bronz Érdemkereszt (katonai tagozat)** kitüntetést Budai János Attila alezredesnek, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár törzsfőnök-helyettesének; a **Magyar Bronz Érdemkereszt (polgári tagozat)** kitüntetést Kondor Zoltánnak, az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred víztisztító százada volt parancsnokának.

Magyarország köztársasági elnöke – felelős vezetői beosztásában végzett kiemelkedő munkája elismerésül, a honvédelmi miniszter előterjesztésére – 2017. október 23-i hatállyal kinevezte dandártábornokká Baráth Ernő ezredest, az MH vitéz Szurmay Sándor Helyőrség Dandár parancsnokát, dr. Koller József ezredest, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis parancsnokát, Sándor Tamás ezredest, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár parancsnokát, Zsiga Tamás ezredest, a Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnökség csoportfőnökét.

Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából adományozta a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** Szabolcs Attila országgyűlési képviselőnek, dr. Kovács Ferencnek, Nyíregyháza Megyei Jogú Város polgármesterének, dr. Kriza Ákosnak, Miskolc Megyei Jogú Város polgármesterének, Szita Károlynak, Kaposvár Megyei Jogú Város polgármesterének; a **Honvédelemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát** Bíró László katolikus tábori püspöknek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** Totha Péter Joel vezető tábori rabbinak, dr. Köves Máté Slomó tábori főrabbinak.

A tárcavezető – a Magyar Honvédség állományában ténylegesen eltöltött szolgálati ideje, valamint eddig végzett eredményes munkája elismerésül – a **Tiszti Szolgálati Jel I. fokozatát** (30 év után) adományozta Takács Attila Géza dandártábornoknak.

A honvédelmi miniszter – a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésében a Magyar Honvédség és a Rendőrség együttműködése során végzett kiemelkedő tevékenysége elismerésül – **Migrációs Válsághelyzet Kezeléséért Szolgálati Jelet** adományozott Czukor Gergely rendőr alezredesnek.

Dr. Simicskó István – beosztásában huzamos időn át végzett kiemelkedő tevékenysége, valamint szakmai érdemei elismerésül – adományozta a **Szolgálati Érdemjel babérkoszorúval ékesített arany fokozatát** Berta Tibor ezredesnek, Szabó József ezredesnek, dr. Suba János alezredesnek; a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** Kiss Attila Imre alezredesnek, Oláh Emil Endre alezredesnek, Szabóné Szabó Andrea alezredesnek, Tóth Csaba alezredesnek, Török Péter alezredesnek, Cseh Balázs őrnagynak, Gombos Sándor törzszászlósnak; a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** Bugyi András alezredesnek, dr. Löcher Zsuzsanna Mária alezredesnek, Majlik Gábor Csaba alezredesnek, Vörös Zoltán alezredesnek, Frankó Szilveszter őrnagynak, dr. Németh András őrnagynak, dr. Szénási Péter őrnagynak, dr. Szombathelyi Szabolcs őrnagynak, Tabiné Darabos Anna Ágnes őrnagynak, Tombác Arnold őrnagynak, Vincze Attila őrnagynak, Batizi Miklós törzszászlósnak, Nagyné

Porpáczy Ágnes törzszászlósnak, Husvéth Zsolt zászlósnak, Brachna László főtörzsőrmesternek; a **Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát** Csécsényi Robin László alezredesnek, Hanuska Miklós alezredesnek, Konecsni György alezredesnek, Nánai László Endre őrnagynak, Papp László őrnagynak, dr. Abay Enikő századosnak, dr. Jakabné dr. Hirsch Ildikó századosnak, Molnár Viktória századosnak, Pásztor Antal Lajos századosnak, Szabó Bernadett századosnak, Tóth Tamás századosnak, Ozsváth Sándor főhadnagynak, Doba László hadnagynak, Baranyayné Tóth Mária Edit törzszászlósnak, Polgár Sándor Csaba törzszászlósnak, Szűcs Józsefné törzszászlósnak, Faragó Attila zászlósnak, Kereszturiné Pieczarka Andrea zászlósnak, Kiss Tamás zászlósnak, Szommer József zászlósnak, Balogh Tamás János főtörzsőrmesternek, Tiger Zoltán főtörzsőrmesternek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát** Vakulya Sándor munkatársnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** Batke Péter Józsefné kormánytisztviselőnek, Deák Ferenc közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatát** Kerék Andrea tanácsosnak, Bószik Rafael közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** Véghely-Gróf Zsanett kormánytisztviselőnek, dr. Zalányi

Viktória Eszter kormánytisztviselőnek, dr. Fail Kinga főtanácsosnak, Goórné Majoros Gertrúd tanácsosnak, Manczákne Soós Edit Anna tanácsosnak, Jóljárt Mónika munkatársnak, dr. Árva Iлона közalkalmazottnak, dr. Balogh Pál közalkalmazottnak, Bilincsi Zsuzsánna közalkalmazottnak, Csizmadia László közalkalmazottnak, Jusztin Sarolta közalkalmazottnak, Kanyár László közalkalmazottnak, Nagy Erika közalkalmazottnak, Orgováné Svéda Julianna Erika közalkalmazottnak, Rebeka Beatrix közalkalmazottnak, Szabó Antal közalkalmazottnak, dr. Varnyú András közalkalmazottnak, Dombóvári Piroskának.

A honvédelmi miniszter – a Mongóliában megrendezett fitness- és testépítő-világbajnokságon elért második helyezése elismeréseként – **elismerő oklevelet** adományozott, ezzel egyidejűleg teljesítményjuttatást állapított meg Buttás Viktória főtörzsőrmester részére.

A tárcavezető – a Magyar Honvédség ejtőernyős-válogatott tagjaként 2017-ben elért eredményei elismeréseként – **emléktárgyat** adományozott, ezzel egyidejűleg teljesítményjuttatást állapított meg Asztalos István önkén-

tes műveleti tartalékos zászlós részére; **elismerő oklevelet** adományozott, ezzel egyidejűleg teljesítményjuttatást állapított meg Bánszki Tamás százados, Hirschler Gábor Csaba zászlós, Varga Tamás zászlós, Gál Szabolcs törzsőrmester, Horváth Ferenc Péter őrzető részére.

Dr. Simicskó István – a honvédelem ügye érdekében huzamos időn át végzett áldozatos munkája elismeréseként – **elismerő oklevelet**, ezzel egyidejűleg pénzjutalmat adományozott Knoll Gyula nyugállományú ezredesnek. Az ideiglenes biztonsági határzárral

kapcsolatos feladatok során végzett kiemelkedő munkája elismeréseként **emléktárgyat** adományozott Gajdács János nyugállományú alezredesnek. A 2017. augusztus 21–29. között megrendezett kairói öttusa-világbajnokságon elért eredményei elismeréseként **emléktárgyat** adományozott Kasza Róbert főhadnagynak, Kovács Sarolta őrmesternek. A 2017. szeptember 7–10. között megrendezett kenu maraton világbajnokságon elért eredményei elismeréseként **emléktárgyat** adományozott Kövér Márton hadnagynak.

IN MEMORIAM

2017. szeptember 25. és október 20. között elhunyt:

Péntek László százados (41), Kertész József főtörzsőrmester (57), Orsulicz Sándor közalkalmazott (50), dr. Janza Károly Frigyes ny. altábornagy (78), Kis József Gyula ny. ezredes (100), dr. Szurdoki Zoltán ny. alezredes (90), Gálosi László ny. alezredes (82), Rigó Sándor ny. alezredes (84), Cseh Sándor ny. alezredes (74), dr. Varga Józsefné ny. alezredes (87), Knipp Károly ny. alezredes (85), Kocsis Béla ny. alezredes (85), Leányvári Ferenc ny. alezredes (86), Pasa János ny. alezredes (94), Polyák Ferenc ny. alezredes (87), dr. Szebeni Antal ny. alezredes (73), Egresi Béla ny. alezredes (83), Galbics Győző ny. alezredes (82), Karácsony Mihály ny. alezredes (78), Pichler Antal ny. alezredes (88), Szabó Tibor ny. alezredes (67), Szitás Sándor ny. alezredes (82), Debreczeni Attila ny. alezredes (87), Dudás Gyula ny. alezredes (75), Osztódi József ny. alezredes (87), Palotás Lajos ny. alezredes (90), Rácz Balázs ny. alezredes (87), Sverla József ny. alezredes (87), Juhász László ny. őrnagy (85), Szabó Antal ny. őrnagy (90), Horváth Béla ny. őrnagy (75), Kordé Imre ny. őrnagy

(92), Dunai András ny. őrnagy (61), Koncz Dezső ny. őrnagy (86), Völgyi Olivér ny. őrnagy (60), Waldmann Péter ny. őrnagy (68), Bencze Béla ny. őrnagy (77), Elek Sándor ny. őrnagy (86), Paszterkó Erzsébet ny. százados (82), Csarády Mihály ny. százados (74), Pálinkás Miklós ny. százados (88), Fekete István János ny. százados (75), Algács Tibor ny. főhadnagy (90), Csordás Aladár ny. főhadnagy (70), Somogyi Lajos János ny. főhadnagy (73), Bagaméri István ny. törzszászlós (80), Deme Mihály ny. törzszászlós (85), Daróczi Ambur ny. törzszászlós (63), Gebri László ny. törzszászlós (81), Tar Károly István ny. törzszászlós (64), Farkas Gáspár ny. zászlós (65), Tóth Venczel Attila ny. főtörzsőrmester (70), Farkas György ny. főtörzsőrmester (49), Bokor Imre ny. közalkalmazott (86), Kalmár Józsefné ny. közalkalmazott (85), Pöstyéni Tiborné ny. közalkalmazott (81), Cseh Sándorné ny. közalkalmazott (76), Kádas Károly ny. közalkalmazott (58), Dobó Ferenc ny. közalkalmazott (92), Gyenes József ny. közalkalmazott (84), Orbán Imre ny. közalkalmazott (87), Sztatkyné Kálmán Mária ny. közalkalmazott (84), Tóth Antalné ny. közalkalmazott (84).

EMLEKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK.

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

*Látogasson el
hozzánk!*

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

